ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Рік XXVI, ч. 10 ЖОВТЕНЬ — 1986 — OCTOBER Vol. XXVI, № 10

ПРОМІНЬ

Рік XXVI ЖОВТЕНЬ 1986 Ч. 10

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

раз у місяць з винятком липня

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплати і всю кореспонденцію слати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Річна передплата в Канаді та до інших країн $12.00

Одно число 1.20

PROMIN

№ 10 OCTOBER, 1986 VOL. XXVI

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Correspondence and subscriptions should be addressed to:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Subscription in Canada and other countries $12.00

Single copy 1.20

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширних описів.

ЗМІСТ:

Іван Франко — Пісня і праця 1

Анісім Самарський — Плач степів 1

Г. Марко — Фестиваль живого слова 2

Б. Р. — До 137-річчя Олени Пчілки 3

Петро Кондра — виховаймо родину... 4

Іван Франко — Малий Мирон 6

Г. П. — Як виростала я українкою в Канаді 9

Анастасія Шемелюк-Радомська — Чому я в Союзі Українок 10

Х. Кострицький — Рецензія 11

Михайло Гава — „Козуб" у Торонто... 12

Турне голови Музейної Фундації 14

Пресовий фонд 14

Dr. Vol. Derzavyn — The Coryphaeus of Ukrainian Literature 15

Dr. Mary Pankiw — Multicultural Anthologies Launched 18

Quadity Care Rocognition 19

Н. К. — Онуфрій Івах 19

Наталя Невмиржинська — Співець Визвольної боротьби 21

Нашим дітям 23

Н. Пенюк — Симпозіюм 24

Річні звіти 25

Річні звіти 26

Хроніка 27

Квіти незабутнім 30

С. К. — Довкола дому 32

Рисунок обкладинки — ДАРІЯ БРОДГЕД

На обкладинці — Олена Пчілка. Фото 1890-их років.

Second Class Mail Registration Number 1925

International Standard Serial Number ISSN 03802140

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Іван Франко

Пісня і праця

Тямлю як нині: малим ще хлопчиною
В мамині пісні заслухався я:
Пісні ті стали красою єдиною
Бідного мого тяжкого життя.

„Мамо, голубко, — було налягаю, —
Ще про Ганнусю, Шумильця, Вінки!"
„Ні, синку, годі! Поки я співаю,
Праця чекає моєї руки.

Мамо, голубко! Зарана в могилі
Праця й недуга зложили тебе,
Пісня ж твоя в невмираючій силі
В мойому серце ясніє, живе.

Ох і не раз тая пісня сумненька
В хвилях великих невгодин життя
Тихий привіт мені слала, мов ненька,
Сил додала до важкого пуття.

„Синку, кріпися! — мені ти твердила, —
Адже ж не паном родився ти чей!
Праця, що в гріб мене вчасно зложила,
Та лиш тебе доведе до людей".

Правда, матусю! Спасибі за раду!
Я її правди не раз досвідив.
Праця дала до життя мні принаду.
Ціль дала, щоб в манівцях не зблудив.

Праця звела мене в тайники темні,
Відки пісень б'є чарівна нора,
Нею дива прояснилися земні,
Загадка нужди людської стара.

Пісня і праця — великі дві силі!
Я їм до скону бажаю служить:
Череп розбитий — як ляжу в могилі,
Ними лиш зможу й для правнуків жить.

Плач степів

Стелились дороги у сірі тумани
Й щезали у млі, наче срібляна ртуть.
Коли назавжди ми свій степ покидали
І йшли у незнану, тернисту майбуть.

Сніги замітали, рівняли могили,
І краю не видно безмежним степам.
Ми йшли в чужину, попрощавши родини,
А сльози не дали дивитись очам.

Ми йшли по степах із мішком за плечима,
Із порожнім мішком, йшли степами без меж;
Нові силуети ловили очима,
Минаючи безліч розвалених веж.

Все вужчі і вужчі ставали дороги,
А доля нас далі і далі вела —
Туди, де холодні чужії пороги,
Туди, де немає ні крихітки тепла.

І знову життя всім ставало немиле,
І знову десь ззаду чувсь гуркіт гармат;
А в серці знов гнів прокидався безсилий,
Бо ми підходили до інших вже грат.

Недовго нам степ залишавсь занімілий,
Над степом — розп'яття Ісуса Христа...
Заплакав над степом, дивитись не в силі
Христос... і захлинулись кров'ю уста...

Пройшли ми крізь бурю, морози й негоди,
І ми не зблудили у темній імлі,
В душі зберегли ми безсмертну ідею
Про право народу на власній землі.

Ми стопчемо лихо свойого народу,
Ми звільним поета й того трударя,
Щоб кожен трудився для власного роду,
Оспівував геній свого Кобзаря.

Анісім Самарський

Вітаємо делеґатів і гостей на 15-му Конґресі Українців Канади; вітаємо представниць центральних організацій на Крайовій Конференції Комітету Українок Канади у Вінніпезі в днях 10, 11 і 12 жовтня 1986 року.

1000-ЛІТТЯ
Еґріком, Едмонтон Нортпендз
9, 10, 11 і 12 жовтня, 1986 року

ЧЕТВЕР, 9-го ЖОВТНЯ:

7:00 год. вечора — Офіційне відкриття. Молебень.

7:30 год. вечора — Духовний концерт.

9:00 год. вечора — Прийняття.

П'ЯТНИЦЯ, 10-го ЖОВТНЯ:

9:00 год. рано — Молебень, Катедра св. Івана, 10951 - вул. Турне (С у ч а в а, Кейленд — Молебень, Ту Гилз, Гемлин і Едванд) рушає з катедри.

2:00 год. по обіді — Вистави.
— церковно-історичне мистецтво,
— Фільма — „від Єрусалиму починаючи",
— Давида Гови (обряди святкування),

7:30 год. вечером — Концерт: хори, танцювальні групи.

СУБОТА, 11-го ЖОВТНЯ:

9:00 год. рано — Молебень.

9:30 год. рано — Виклади (наради — різні теми, що відповідають всім — від наймолодших й до найстарших.

1:30 год. по обіді — Загальна сесія (Владика Іван, Давид Бова, о. Куташ).

3:00 год. по обіді — Проба молоді (готуємося до концерту).

4:00 год. по обіді — Проба хлопців прислужників.

6:30 год. вечора — Бенкет з виступом ювілейного хору, разом з Едмонтонською фільгармонською оркестрою.

НЕДІЛЯ, 12-го ЖОВТНЯ:

9:30 год. рано — Вітаємо архиєреїв.

10:00 год. рано — Архиєрейська Служба Божа в сослуженні духовенства Західньої Єпархії.

12:30 год. по обіді — Перекуска.

2:00 год. по обіді — Концерт молоді й хорів.

4:30 по обіді — Провінційна Управа СУМК запрошує сумківців, Православну молодь та гостей до авдиторії св. Івана на „барбик'ю" й забаву.

Фестиваль живого слова

до 1000-ліття хрещення України

Організуймо Фестиваль, щоб наша молодь — старша й молодша брали участь.

а) СЛОВО: Читання творів наших письменників, або поетів. Виголосити або прочитати промову, вірш, оповідання і т. п. Інсценізувати пісню, балєт, подію, — базовані на тематиці 1000-ліття хрещення України. Написати свою композицію на вільну тему. (Не більше як 300 слів).

б) АЛЬБОМ: („скреп букс"). В альбом вкладати різні образочки, вірші, пісні, портрети, писанки, мапи, витинки, — або нарисувати чи намалювати щось на українську тему, — краще про 1000-ліття хрещення України.

в) НАПИСАТИ — коротку статтю (300 слів) на тему: „Яку участь повинна наша молодь брати у святкуванні 1000-ліття хрещення України?".

г) КОНЦЕРТОВІ ВИСТУПИ: У цім фестивалі можуть виступати більші чи менші співучі чи танцювальні групи.

ЗАУВАГА! — Фестиваль ЖИВОГО СЛОВА, зорганізувати перше у поодиноких відділах і містах, а відтак можна повторити на провінційних з'їздах, — тоді найкращі учасники можуть виступати на Всеканадськім З'їзді у Саскатуні. Найкращих учасників можна нагородити: Два тижні на Літніх курсах на оселі, — в Інституті, або на СУМК село.

Голови! Дорадчі ради! Батьки! — від Вас залежить успішне виконання цієї програми. По дальші інформації, чи матеріяли, — пишіть до:

H. Melnyk-Marko
9 St. John's Ave.,
Winnipeg, Man. R2W 1G8

Ще одна справа: Тепер пишеться історія СУМК, (50-ліття). Подбайте щоб до цієї історії увійшли фотознимки й описи діяльности Вашого відділу. Важні архіви до історії, — пересилайте (можна копії), до централі СУМК на адресу:

SYMK HISTORY
c16, 11024-82nd Ave.,
Edmonton, Alta. T6G 0T2

До 137-річчя Олени Пчілки

(1849-1986)

В липні цього року сповнилося 137 років від народження (1849) письменниці О л е н и Пчілки (Ольги Драгоманов-Косач), а наступного року — 57 років від її смерти в 1930 році.

Олена Пчілка — мати Лесі Українки, пережила свою дочку на 17 років, а жила майже двічі стільки і померла на 81-му році життя. Вона була не тільки письменницею, але й журналісткою, редакторкою, видавцем, фольклористом, етнографом, громадською діячкою, але перш за все і над усе, вона була вийнятковою й рідкісною матір'ю-виховницею, яка виховала своїх шестеро дітей в українському національному й патріотичному дусі в найважчому для українського народу часі, коли навколо панувала темна російщина із забороною українського друкованого слова. Вона була мати-виховниця, яку хотілося б поставити за зразок усім нашим матерям, які забувають і занедбують свій національний обов'язок — виховувати своїх дітей для свого народу в найгірші для нього часи.

Але вона була виховницею не тільки своїх дітей, а й інших українських дітей, для яких готувала й видавала потрібну українську лектуру, писала твори для дітей рідною мовою і була в своєму часі одною з перших і визначних дитячих письменників. А прикладом свого життя й громадською діяльністю була й громадською чи національною виховницею, бо й виховувала своїх земляків, розбуджувала в них національну свідомість і давала своєю діяльністю й поведінкою приклад як повинні жити й поводитись земляки „українофіли", які називали себе тоді трохи свідоміші українці, і вона з своєю родиною була перша, що відкинула цю назву й почала називати себе і всіх „українофілів" просто українцями, хоч цієї назви тодішні українці боялися. Вона була справжнім борцем за українство в російському темному царстві, тверда, безкомпромісова, послідовна й відважна. Досить пригадати відомий факт, що на великому святі відкриття пам'ятника І. Котляревському в Полтаві 1903 р., на яке з'їхалися свідомі українці з усієї України, вона єдина, всупереч забороні влади, виголосила промову українською мовою, чим викликала велике захоплення земляків і дала їм приклад, обережним і заляканим, що ворога-поневолювача можна і не боятись, і не слухати. То був

високої якости виховний акт, і не єдиний, вона принципово всюди говорила тільки українською мовою, і її з того знали навіть у столиці імперії Петербурзі. Директор пошти головної згадував при одній нагоді, що вона навіть на авдієнції в генерал-губернатора говорила до нього українською мовою. Всі її знали, що вона принципова й неуступлива в засадничих справах, і мусіли шанувати її навіть вороги.

Разом з тим, вона дбала й про виховання молодого покоління українських письменників і з тією метою влаштовувала літературні вечори в Києві, на які запрошувала молодь і спонукувала її до літературної діяльности. З цією метою вона організувала в Києві український відділ при російському „Літературно-артистичному обществі" і влаштовувала разом з Лисенком і Старицьким літературні вечірки. „Ці вечірки, — пише вона в своїх спогадах, — мали великий вплив на молодь, бо вона тут головно й виховувалась: це було тоді єдине в Києві товариство прогресивного напрямку. На тих вечірках вшановували пам'ять українських літературних діячів, як Шевченко, Глібів, Гребінка, Куліш, вечір століття української літератури та інші. Влаштовувати такі свята поза цим „Обществом" не було ніякої можливости, а вечір присвячений сторіччю української літератури був торжественний. Леся Українка написала на той вечір окремий вірш, присвячений цьому сторіччю. В з а г а л і молоді сили йшли спільно із старшими, як згадує їх організаторка у своїх спогадах.

З її ж ініціятиви заснувалось у 90-их роках у Києві літературне товариство „Плеяда молодих українських літераторів". „Саме товариство, „Плеяда молодих" було плоть од плоті, кость до кості нашої. Бо деякі з цих молодих діячів — то були з нашої сім'ї. Про Лесю — відомо, Михайло Обачний, це син мій, дочка Старицького, Грицько Григоренко — пізніше дружина Обачного, сина мого. Інші — це найближчі приятелі й товариші спогаданих молодих письменників — дітей наших" („Спогади про Лесю Українку" К. 1971, ст. 90).

Про цей гурток як справу Олени Пчілки свідчить один із учасників, Максим Славінський, літературний спільник Лесі Українки, вони видали спільну книжку українських перекладів з Гайне „Книга пісень" (1892 р.). Він згадує про короткотривалий студентський гурток Самійленка, який існував два роки й розпався. „На його місце став літературний гурток під проводом Олени Пчілки, але вже інший складом, цілями й методами праці... Гурток, що згуртувався біля Олени Пчілки, коли вона пізніше оселилася в Києві, був відмінний від студентських літературних гуртків... Олена Пчілка вела той гурт, що скупчився навколо неї, згідно з ясно окресленим пляном".

Насамперед вона явно хотіла скласти літературне українське середовище для своєї дочки Лесі... По друге, вона поставила собі мету надати молодим літературним київським колам більше европейського характеру, відтягаючи їх тим самим від перебільшених російських впливів.

Цим вона, мабуть, таки цілком свідомо продовжила й усталила ті лінії, що вже виразно накреслились були і в Самійленка, бо ж і його самого притягла до своєї праці". (М. Славинський, Спогади. „Америка" ч. 36, 1960).

Виховуючи літературну молодь, Олена Пчілка ширила серед неї знайомство з европейською літературою, а хто знав яку европейську мову, вона заохочувала перекладати поезію і прозу світових майстрів і дуже пильнувала, щоб ті переклади були найкращі.

Про виховні заслуги Олени Пчілки можна ще багато цінного й цікавого сказати, але найбільшою її заслугою, як ствердили вже давніші дослідники, було виховання Лесі Українки. „В дітей мені хотілося перелити свою душу й думки", писала вона в одному листі, „і з певністю можу сказати, що це мене вдалося". І справді! Вона була єдина, що формувала душу Лесі Українки, її світогляд і її характер. І за це одне вона заслуговує на пошану і вічну пам'ять.

Б. Р.

Петро Кондра

ВИХОВАЙМО РОДИНУ – ЗДОБУДЕМО НАЦІЮ!

Українці, від початку їх поселення в Канаді, виявили спосібність пристосовуватись до трудних обставин і робити видний поступ у своєму родинному й громадському житті. І сьогодні, трудні обсавини знову ставлять нам визов. Застановляючись над нашим майбутнім, треба оглядатися на наші переживання в Канаді, особливо на позитиви, які можуть допомогти нам у майбутньому. Тому, вперше, представлю короткий перегляд нашого поступу. Цей перегляд базується в більшості на переживанні української православної спільноти, бо вона вперше стала на солідний шлях збереження своєї спадщини, як віддані громадяни нової країни Канади.

Нам теж треба користати з нових обставин та наукового досвіду, що відноситься до наших питань.

Поступ наших піонерів у Канаді

Починаючи ще з минулого століття, українці поселилися на північних лісистих теренах Канади. Вони були ізольовані від своїх рідних та своєї батьківщини, й без ніякої місцевої матеріяльної допомоги чи культурних ресурсів. Вони мали лише те, що привезли з собою. Впливи, які час від часу сягали до них, були їм чужі й незадовольняючі.

Ці перші поселенці мали між собою глибоко думаючих народовців, які закликали поселенців: „любім своє", „поважаймо себе", „свій до свого", „не будьмо слугами чужим", і т. д.

Щоб легше осягнути намічені цілі, поселенці зорганізували свою власну пресу — „Український Голос" 1910 року, яка інформувала поселенців про наші напрямні й тим з'єднала їх. Вони теж заснували Інститут ім. Петра Могили в Саскатуні 1916 року, а пізніше подібні інститути в Едмонтоні та Вінніпезі, щоб виховувати своїх провідників, даючи їм спромогу набувати вищу освіту.

Мабуть найважливіший крок цих народов-

ців був зорганізування Української Православної Церкви 1918 року, базованої на своїй традиційній Православній Вірі, яку князь Володимир прийняв від греків 988 року. Ця Церква була й є вповні автономною і незалежною від чужих неукраїнських впливів в Канаді й поза Канадою. Ця Церква зорганізувала громади по Канаді (приблизно 300), які будували свої святині та народні доми, й розвивали своє традиційне релігійне, культурне і соціяльне життя. Деякі громади зформувалися ще на початку цього століття, а пізніше прилучилися до Української Православної Церкви. Церква теж заснувала свою пресу — „Вісник" 1924 року.

Щоб бути вповні незалежною, Церква заснувала семінарію 1919 року для вишколення своїх священиків. Ця семінарія завершилася відкриттям Колегії Св. Андрея 1946 року.

У громадах постали народні організації жінок, мужчин і молоді, які 1927 р. створили всеканадське координаційне і провідне тіло — „Союз Українців Самостійників". Це об'єднуюче тіло СУС стало твердо на своїй ідеології — „Самодіяльність", „Самопошана" й „Самостійність", як ідеології православної спільноти в Канаді. Народні провідники, особливо учителі народних шкіл, розвивали українську культуру — мову, пісню, танці, драму, історичні та літературні виклади та імпрези, закладали бібліотеки, тощо. Ця самодіяльність уможливила членам здобути самопошану й стати на самостійний ґрунт в Канаді. Поселенці викорчували ліси, розорали степи й розвинули плекання збіжжя та інших культур, згідно з їх завданням. Свої власні маєтки, фарми, дали українцям почуття господарів а не слуг, і це дало їм самопошану. Вони теж задовольнили канадську потребу свідомих, культурно розвинених громадян, які щиро підтримували й боронили волю цієї демократичної країни у двох світових війнах.

Пізніше, СУС, як один з чотирьох ініціяторів, дав провід в зорганізуванні Комітету Українців Канади (КУК), якого ціль була і є координувати працю українських організацій в їх спільних інтересах. Для цілей КУК та його складових організацій, ідеологія СУС найкраще надавалася, яка була й є підставою діяння більшості українців в Канаді. Під впливом КУК українці виявили свою єдність, беручи участь в Другій світовій війні; в цій війні брали участь біля 40,000 українців Канади.

СУС теж брав участь у створенні Світового Конґресу Вільних Українців, ціллю якого є координація спільних інтересів українців вільного світу, а зокрема допомагати Україні здобути волю й самостійність.

Зорганізована православна спільнота дала приклад і визов усім іншим українцям зберігати загальну українську культурну спадщину разом із збереженням гідности їхнім іншим ідеологічним та релігійним переконанням. Однак, нікотра інша група українців в Канаді не мала такого складу організацій і програм для обслуги своїх громадян в усіх їх життєвих потребах як мала православна спільнота.

Накреслений короткий перегляд нашого життя в Канаді протягом цього століття свідчить про скорий розвиток українців, особливо православної громади. Цей швидкий поступ наша спільнота завдячує слідуючим чинникам:

(1) надзвичайно доброму проводові та його ідеології самодіяльности, самопошани й самостійности, яка була найкращою підставою успішного розвитку нашого життя в Канаді на своїй власній матеріяльній і культурній базі.

(2) Піонерська громада поважала свій провід із великою відданістю виконувала їй припоручені завдання.

(3) Своя власна автономна Українська Православна Церква, разом з громадськими організаціями, та їх широкою програмою, дали можливість на повний розвиток родини та громади в традиційних духовних, культурних та соціяльних аспектах життя. Ця єдність і повна згода зберегли українців як з'єднану поступові й с и л ь н у спільноту.

(4) Наш шлях розвитку йшов паралельно з інтересами Канади і цим ми обґрунтували себе як відданих громадян цієї країни. Наша ідеологія втішається признанням уряду Канади, бо вона найкраще надається для збереження народу від сучасної загально поширеної апатії.

(5) Наш досвід скріплений науковими обсерваторами, особливо одним в США, який подає слідуючі підстави успішного життя родини:

а) спільна праця й розвага родичів з дітьми,

б) співучасть родини в розвиненій церковній громаді, й

(Продовження буде)

Іван Франко

МАЛИЙ МИРОН

Малий Мирон — дивна дитина. Батько втішається ним і каже, що він чудово-розумна дитина, але батько, звісна річ, сторонничний суддя. Та й ще Миронів батько — чоловік уже в літах, ледве дочекався дитини, і значиться, яка там будь собі дитина, все вона в нього і золота, і розумна, і гарна. Сусіди тихо шептали собі, що Мирон „якесь не таке як люди": іде та й розмахує руками, гуторить щось сам до себе, візьме прутик, швякає по повітрі, або стинає голівки з будяків та ластів'ячого зілля. Серед інших дітей він несмілий і непроворний, а коли часом і відізветься з чим будь, то говорить таке, що старші як почують, то тільки плечима стискають.

— Василю — говорить малий Мирон до малого Василя — ти доки вмієш рахувати?

— Я? А доки маю вміти? П'ять, сім, парканацять.

— Парканацять! Ха, ха, ха! А то скільки парканацять!

— Ну, скільки ж має бути? Я не знаю!

— Та то ніскільки. От сядь лишень, будемо рахувати!

Василь сідає, а Мирон починає рахувати, цюкаючи за кожним разом бучком о землю: один, два, три, чотири...

Василь слухає, слухає, а далі встав і побіг, Мирон і не замітив: сидить, цюкає і рахує далі й далі. Надійшов старий Рябина, кахикає, харкотить, і охає, — Мирон не чує, все своє. Старий зупинився близь нього, слухає, слухає... Мирон дорахував уже до чотириста.

— А ти невітцівська дитино, е! — сказав старий своїм звичайним, трохи носовим голосом, — а ти що робиш?

Малий Мирон аж звергся (скулився) й обернув залякані оченята на старого Рябину.

— Та ти землицю святу б'єш, е? Ти не знаєш, що землиця наша мама? Дай сюди той бучок!

Мирон дав, не розуміючи майже, чого хоче від нього старий. Рябина шпурнув бучок геть у кропиву. Мирон трохи не заплакав, не так за бучком, як за тим, що старий перервав йому рахунок.

— Іди додому та „Отче наш" говори, е-е-е, аніж маєш такі збитки робити! — сказав старий з суворим видом і пошкандибав далі. Мирон довго глядів за ним, усе ще не можучи зрозуміти, за що це старий прогнівався і чого хоче від нього.

Малий Мирон над усе любить бігати сам по зелених, цвітистих лугах, поміж широколисті лопухи та пахучий ромен, любить упиватися солодким запахом росистої конюшини та квітчатися прилипчастими лопуховими ґудзиками, яких так і насиляє на себе від ніг до голови. А ще річка, через котру з городу треба йти на пастовник, невеличка, супокійна підгірська річечка, з глибокими, стрімкими та обривистими берегами, з глиництим дном, з журчачими бродами, котрих дно покрите дрібними плиточками, оброслими м'яким, зеленим водоростом, довгим, мов зелені шовкові пасма, — ота річка, то правдива розкіш, то сильна принада для Мирона. Там він цілими годинами любить сидіти, запхавшися в високий зелений косітник або між густе, лапасте листя надбережного підбілю. Сидить і вдивляється у плоскітливу воду, в мигаючу під напором хвилі траву, в кобликів, що час від часу вилазять зі своїх печер або випливають із глибшого плеса, нипають по дні, шниряючи за водяним хробацтвом, то знову вистобурчують свою тупу, вусату мордочку аж над воду, хапнуть раз повітря та й утікають чим борше в свою криївку, немов би закоштували не знати якої присмаки. А тим часом сонце жарить із безхмарного, темноблакитного неба, гріє Миронові плечі і все тіло, але не пече його за широким листом. Любо йому.. Невеличкі його сірі оченята живо бігають, дитиняче чоло стягається, — думка починає рушатися.

— От сонічко, чому воно таке невеличке, а татуньо казали, що воно велике? То певно в небі лиш така невеличка дірка прорізана, що його лиш стільки видно!

Але зараз же в його голові заворушилася й друга думка.

— Ба, а як же воно? Сходить, там дірка мала; заходить, то й там дірка. Хіба ж дірка разом із сонцем по небі ходить?

Це не може йому поміститися в голові і він обіцяє собі, що скоро додому, то зараз запитається татуня, яка то в небі на сонці дірка прорізана?

— Мироне! Мироне! — чути здалека крик. То мати кличе. Мирон почув і схопився, збіг із бережка над бродик, щоби перейти через річ-

ку, та й нараз зупинився. Багато разів уже він переходив через річку, та й нічого, а тепер нараз нова поява впала йому в очі. Він стояв якраз проти сонця і дивлячися в воду, побачив нараз замість плиткого дна, камінчиків і м'яких зелених пачосів водоросту — одну бездонно глибоку синяву. Він не знав іще, що це небо з води всміхається до нього, і зупинився. Як же тут іти в таку глибінь? І звідки вона взялася нараз? Він став і почав уважно розглядати глибінь. Усе однаково. Він присів. Однаково, — тільки при бережку видно знайомі камінчики та й чути звичайний любий гуркіт води на броді. Він повернувся лицем у другий бік, за сонцем: глибінь щезла, брід плиткий, як був. Це відкриття і втішило й здивувало його. Він почав повертатися на всі боки, пробуючи і втішаючись дивним явищем. А про мамин клик і зовсім забув!

І довго так стояв малий Мирон, то схиляючись, то повертаючись над бродом, але лізти в воду все якось не смів. Усе здавалося йому, що ось-ось серед плиткого, камінчастого броду земля розскочиться, і зіне бездонна, блакитна глибінь під річкою, між високими берегами, і полетить він у ту глибінь далеко-далеко, щезне в ній, мов трісочка кинена в глибоку, темну криницю. І хто знає, як довго був би він стояв над бродом, якби не був надійшов сусід Мартин, що з вилами і граблями квапився до сіна.

— А ти чого тут стоїш? Он там мати кличе тебе. Чому не йдеш додому?

— Та я хочу йти, але боюся.

— Чого?

— Та от, адіть! — і він показав бездонну синяву в воді. Мартин не порозумів.

—— Ну, та чого тут боятися? Адже плитко.

— Плитко? — спитав недовірливо Мирон. — А от яка глибінь!

— Глибінь? Ади, що не глибінь, — сказав Мартин, і як був у ходаках, так і перейшов через брід, мало й замочивши їх. Той перехід Мартина осмілив і Мирона, і він перейшов через воду і побіг горі огородом додому.

— Який це дурний хлопець! П'ять літ має, а ще броду боїться, — пробовкнув сусід і пішов до сіна.

А коли літом усі старші з хати підуть у поле, Мирон лишається сам, але не в хаті. В хаті він боїться. Боїться „дідів у кутках", тобто тіней, боїться череватого комина, чорного вну-

Малий Франко слухає пісні матері

трі від сажі, боїться грубої дерев'яної клюки вбитої в віконце, що в повалі (стелі) для пропускання диму від скипок, якими світять зимою. Мирон лишається надворі. Там він може собі гуляти, рвати зіллячко і розщіпувати на кусники, будувати хатки з трісок і патичків, що на дровітні, або й так собі лежати на приспі та гратися на сонці, та слухати цвіркоту горобців на яблуньках, та глядіти на синє небо. Любо йому, і на дитяче чоло знов хмарка набігає — це думка надходить.

— А чим то воно чоловік усе видить? І небо, і землю, і тата з мамою? — таке питання насувається йому ні звідси, ні звідти. — Або чим чує? Он каня кевкає, кури кудкудачуть... Що то таке, що я тото чую?

Йому здається, що все те чоловік діє ротом, і видить і слухає. Рознімає рот: так і є, видно все, чути все...

— А може ні? Може очима?

Зажмурює очі. Ов, не видно нічого. Рознімає: видно й чути. Зажмурює знов — не видно, але чути.

— Еге, так ось воно як! Очима видно, а чим же чути? Знов рознімає і затуляє рот — чути! Далі очі — все чути. Аж ось прийшла думка — заткати пальцями вуха. Шум-шум-шум. А то що таке? Чути шум, але не чути ні кудкудакання курей, ні кевкання кані. Віднімає пальці — чути кудкудакання, а шуму нема. Другий раз — те саме.

— Що це таке? — міркує сам собі Мирон.

— Еге, знаю вже! Вухами чую кудкудакання, а пальцями чую шум! А якже, а якже.

Пробує раз і другий — так, зовсім так!

А коли поприходили женці на полудне, він підскакуючи біжить до батька.

— Татуню, татуню! Я щось знаю!

— Та що таке, моя дитино?

— Я знаю, що чоловік очима видить.

По батьковім лиці перебіг усміх.

— А вухами чує кудкудакання, а пальцями шум.

— Як, як?

Та так, що як не затикати вуха пальцями, то чути, як курка кудкудакає, а як заткати, то чути тільки шум.

Батько зареготався, а мати гостро позирнула на Мирона, сказала намахуючи йому ложкою:

— Іди, приблудо, йди! Такий парубок великий, що вже би далі женився, а такі дурниці говорить! Чому ти ніколи не погадаєш наперед, що маєш сказати, а все десь таке ляпнеш, мов на лопаті вивіз? Таже чоловік усе чує вухами, і шум і кудкудакання.

— А чому ж не чує разом? Тільки як не затикати вух, то чує кудкудакання, а як заткати, то чує шум? — запитав малий. — От потрібуйте (попробуйте) самі! — І він справді для переконання заткав свої вуха пальцями.

Мати проворкотіла ще щось, але відповіді на те питання не знайшла.

А вже найбільша біда була Миронові з тим мисленням! Не вмів мислити, та й годі. Що тільки, бувало, скаже, все якесь не таке, як треба, все мати або хтонебудь другий каже йому:

— Та чому ти, тумане вісімнадцятий, не помислиш уперед, що маєш казати, а так бовтаєш, як той рибак бовтом бовтає!

І що вже бідний Мирон не намучився, щоб вимислити, а потім сказати щось розумного, — ні, не можна, та й годі. Бідний Мирон прийшов до того переконання, що він не вміє мислити!

Ото раз сидять уся родина при обіді довкола великого стільця насеред хати. Мати подає капусту. Капуста добра, з салом, ще й крупами засипана. Всі їдять її мовчки. Малий Мирон укусив разів зо два, а далі задивився на те, що так тихо стало в хаті, ніхто й слова не скаже. Ні відси, ні відти здається йому, що власне тепер йому випадає щось сказати. Але що би тут такого? Треба наперед розмислити, а то всі будуть сміятися, ще й мама насварять. Що би тут сказати? І малий Мирон зачинає мислити. Ложка, як ніс її від рота до миски, так таки застигла в повітрі враз із рукою. Очі недвижно вперлися в пустий простір, а далі мимовільно зупинилися на образі Матері Божої, що висів на стіні; губи тільки рушаються, мов щось шепчуть.

Слуги побачили це, звернулися поміж собою, трунули одно друге ліктями, а дівка-служниця шепнула навіть до старого Івана:

— Ану, він зараз якусь дурницю вистрілить.

— Ба, не знати, — почав звільна Мирон, — чому тото Свята Матінка дивиться, дивиться, а капусти не їсть?

Бідний Мирон, хоть і як мучився, не міг нічого ліпшого придумати, може для того, що його на силу заставляли думати „так як люди".

Сміх, регіт, звичайна нагана матері враз із „туманом вісімнадцятим", — бідний Мирон заплакав.

— Та що ж, коли я не вмію мислити так, як люди! — сказав він, обтираючи сльози.

Що з нього буде? Який цвіт розів'ється з того пуп'янка? Це й проповісти не тяжко. Лучаються по наших селах доволі часто такі дивовижні появи. Все в них змаленьку не так як у людей: і хід, і обличчя, і волосся, і слова, і вчинки. А коли прийдеться такій дитині вік жити під тісною сільською стріхою, без ширшого досвіду, без яснішого знання, коли від малку нетямучі родичі почнуть натовкати в неї все на такий спосіб, „як звичайно в людей", то їм і вдасться придавити вроджений нахилок до своєрідного; всі невживані і приголомшені здібності дитини заніміють і занидіють у зв'язку, і з малого Мирона вийде кепський господар або, ще гірше, не доразу приголомшена живість та прудкість характеру попре його до злого, не можучи розвитися на добро — стане він з а б і я к о ю, ворожбитом, що віритиме у власні привиди, і буде туманити людей із щирого серця.

Але коли така дитина натрапить на люб'ячого, і, що головне, не дуже вбогого вітця, котрий схоче, і зможе, потягнутися з останнього, щоб своїй дитині отворити очі і світ, то тоді — що ж тоді? Чи ви думаєте, що доля дитини стане кращою, так як звичайно розуміють люди кращу долю? Коби не так! У школі дитина хапатися буде науки на диво, впиватися буде нею, як недужий свіжим повітрям, і

З життя української молоді

Як виростаю я українкою в Канаді?

Від Редакції: Однією з форм національного виховання у наших українських рідних школах у Канаді, які не тільки поглиблюють знання про нашу Батьківщину, але у великій мірі наближують молоді живу сучасну Україну — це розповіді та фільми про неї очевидців-туристів. Останнього шкільного року в одній із Рідних шкіл Торонта у Свято-Миколаївській школі в Торонті учні мали змогу бачити і чути пояснення до великої кількости дуже вдало виконаних світлин із святинь, музеїв, міст і сіл, українського побуту та природи України. Для закріплення знання учні мали написати завдання на тему того, що вони побачили та подати свої думки про Україну. Ось одне із завдань учениці 1-го курсу.

— — —

Хоча я народилася в Канаді, але я почуваюся українкою. Моє українство мені приємне, радісне. Можливо, що це від того, що мене так виховали мої батьки. Від маленької дитини в нашому домі я завжди говорила по-українському, і цей гарний звичай залишився аж посьогодні.

Та не тільки сама мова мене цікавила, мені завжди дорога наша українська школа, Курси українознавства, де я тепер навчаюся. Українська школа доповнює мені знання про нашу батьківщину. Дуже часто мені доводилося слухати, а також читати у книжках, про славне минуле України. У нашій історії ми маємо дуже багато світлих моментів та героїв, якими не кожна країна може похвалитися.

З оповідання моїх батьків про Україну в мене зроджується ще більша цікавість побачити Україну власними очима. Тепер я належу до Пласту, і тут ми не тільки багато всього довідуємося про Україну, але й маємо своє товариство. Мої товаришки — українки, це найкращі мої приятельки. Хор „Веселка" у нашій рідній школі, у якому я ще не є дійсною членкою, лише членкою-прихильницею, для мене справляє найбільшу приємність і розвагу. Дуже часто мені доводилося виступати на різних святкуваннях чи концертах в українському одязі. Вишивана блузка, яку мені купила моя мама на уродини, це найкращий подарунок, який я колинебудь одержала.

Я дуже вдячна батькам, що мене виховали правдивою українкою. Мені здається, що я ніколи ні на мить не забуду того, що я українка, а навпаки буду всюди і завжди підкреслювати своє національне походження.

Мені здається, що Україна мусить бути справді дуже гарна. Усього не можна про неї ні написати, ні переповісти. Я хочу побачити Україну своїми очима. Найбільше бажання у моєму житті — це побувати в Україні, оглянути її та наробити багато знімків, а якщо це буде можливо, то зфільмувати цікаві місця. Мені дуже цікаво побачити ті вишневі садки, лани золотої пшениці, які так гарно описує наш великий поет і пророк Тарас Шевченко. Я прагну побачити золотоверхий Київ та браму, якою в'їжджали наші князі до Києва, пам'ятник Богданові Хмельницькому, Собор св. Софії, Печерську Лавру, Дніпрові пороги, чи місця, якими славне козацтво пробивалося на південь „до султана в гості"; могили нашого славного генія Тараса Шевченка, Почаївський манастир та багато інших цікавих місцевостей, які в цій хвилині не приходять мені на думку.

Я хотіла б зустрінути там нашу українську молодь, моїх ровесниць, порозмовляти з ними і почути від них багато всього про Україну.

Г. П.

скінчить на тім, що перейметься правдами науки і забажає перевести їх у життя. І стане малий Мирон гарячим проповідником тих правд, понесе їх між темних і пригноблених, під рідні сільські стріхи... Ну, і незавидна чекає його доля! Натомість він і стіни тюремні і всякі нори муки та насилля людей над людьми, а скінчить тим, що або згине десь у бідності, самоті та опущенню на якімось піддашшю або з тюремних стін винесе зароди смертельної недуги, що перед часом зажене його в могилу, або стративши віру в святу, високу правду, почне заливати черв'яка горілкою аж до цілковитої нестями. Бідний малий Мирон!...

З нагоди ювілею

З нагоди нашого ювілею 45-ліття подружжя засилаємо 50.00 дол. на журнал „Промінь".

Бажаємо Вам, Пані Редакторко і всім працівникам „Променя" кріпкого здоров'я, найкращих успіхів у Вашій праці для нашого українського народу.

Катерина Зінык — Шервуд Парк, Альберта.

ЧОМУ Я В СОЮЗІ УКРАЇНОК

Слово Анастасії Шемелюк-Радомської,
колишньої голови Союзу Українок Канади
на Конференції у Ванкувері 1 серпня 1986 р.

Треба починати від дитинства. Я була щаслива, що моє домашнє виховання дало мені велику любов до всього рідного, а особливо до церкви. Щаслива, що ще мої дід і баба писали і читали багато. Батько був кваліфікований дяк з Жовкви. Передплачував різні журнали, що приходили з України. (В мене ще затрималося кілька примірників). Мати також була великою патріоткою. Від баби я навчилася усіх молитов старослов'янською мовою та українську азбуку. Доки я пішла до школи в 1923 році, то вже гарненько читала й писала по українськи.

Батько був великий народовець соціял-демократ. Обожнював Івана Франка, його погляди і його твори. Я ніколи не мала нагоди виховуватися (перебувати) в наших інститутах, але я знала все про їх діяльність та їхні впливи на організованість українців у Канаді.

Великий вплив на мене мав мій чоловік Михайло Шемелюк, питомець Інституту ім. П. Могили в Саскатуні. Він був надзвичайно відданий українській громадській справі і був одним з тих, що брали активну участь у відродженні Української Православної Церкви в Канаді. По професії учитель, отож де б він не учителював, він брав провідну ролю в громадському житті, особливо з молоддю: в концертах, дебатах, аматорських виставах, українських танцях, навчав також в українських школах. При ньому мені було легко брати участь, а пізніше брати й виконувати самостійно провідню ролю в громадському житті та своїй жіночій організації.

Я була щаслива, що мала бажання й енергію працювати й віддавати свій час для українських народніх справ та справ Української Православної Церкви. Може добре з тієї точки, що осягнувши учительську професію, надавало мені статус та повну пошану в кожному середовищі. Працювати в учительських або харитативних організаціях дає нам, українцям багато досвіду та способи діяння, одначе воно зовсім не заступає наших потреб своєї організації, не дає того повного задоволення з успіхів, як для своєї рідної організації. Я щаслива, що не лякалася проводу, коли бачила, що його потрібно й що я можу корисно послужити громадській справі. Так само робили сотні моїх ровесниць — старших жінок.

Я щаслива, що мої стежки в житті перехрестилися з певними ідейними українськими жінками. В містечку Дервент у 30-тих роках ми мали приятелів-кумів, вони з другої повоєнної еміграції. В Зах. Україні пані Олеся належала до Жіночої Громади, жіночого кружка та Союзу Українок. Вона діставала Жіночу Долю та Нову Хату і передавала їх мені. Ми так щиро здружилися й я багато навчилася про український жіночий рух.

Друга дуже близька товаришка й кума, Стефанія Пауш. Вона мала велику пошану, любов і відданість до нашого Союзу Українок Канади, мала вона вже вироблені способи праці в Союзі. Вона завжди заохочувала мене до проводу.

Ганка Романчич — перебувала зо мною через кілька днів в 1937-38 роках, коли працювала по своїй професії в околиці, де я учителювала. Вона зробила на мене величезне враження розповідаючи про Український Жіночий Конґрес у Станиславові в 1934 році, на якому вона була делеґаткою від нашого Союзу Українок. Вона казала, що мабуть ніколи вже не буде такого здвигу українського жіноцтва. Особливо говорила про ідеологію і завдання жіночої організації та величаву провідну постать голови Мілени Рудницької.

Пані Наталя Когуська вже понад 40 років, коли перший раз вступила до нашого дому в Смокі Лейк — завжди відносилася з щирою порадою, з виїмковими інформаціями для справ організації, завжди прихильно з оцінками за певну дію чи виконану працю. Коли б то ми тепер, кожна з нас могла так приязно відноситись одна до одної як сестри-союзанки.

Я була щаслива, що нам пощастило перенестися до містечка Смокі Лейк. Мій чоловік був на позиції аґронома. Тут нарешті можна було вступити в ряди працівників зорганізованих установ церковних і світських. Я відразу вписалася до відділу Союзу Українок ім. Ольги Кобилянської і там провела, мабуть, найбільш продуктивної 21 років громадської праці у моєму житті. В часі приїзду до Смокі Лейку мені вже було 27 років й я вже була готова

братися до праці. Я вже була добре поінформована і свідома того, що ця наша зорганізована самостійність дуже сильна, що через свою віру, релігійність і жертвенність ми здвигнули майже чудами Божими сотні українських православних церков від одного кінця Канади до другого, сотні народніх домів, інститути, богословську Колеґію, музеї, видавництва та багато іншого. Ми всі вдячні тим першим плугаторам, що вони відважно взялися за почин великого плодовитого діла, а львинна половина тих працівників це наше жіноцтво.

Ми, всіма способами і можливими засобами почерез провінційні чи федеральні уряди давали провід акції, чи то проти пацифікації, чи великого голоду в Україні, чи то у воєнній допомозі та допомогою скитальцям. Інші українські організації, що пізніше організувалися, взорувалися та наслідували нашу працю в себе. Наша громадська самостійна творчість завжди була незалежна ні від Москви, ні від Риму, ні від Німеччини, ні від... Філадельфії, звідки інші організації беруть вказівки. Один Союз Українок в Україні був нам дороговказом, тому ми пішли були з Світовим Союзом Українок ще в 1937 році.

В нашому Союзі Українок тепер можливо і більше праці як було на початках. Обставини, середовище, впливи англійської мови, преси, дуже прискорюють асиміляційні процеси, одначе робляться певні заходи до самозбереження. Членки Союзу Українок моеї ґенерації дуже болюють тим, що мова затрачується в молодших. Богу дякувати, що є молоді родини, які принципово і гарно виховують своїх дітей з великим українським серцем і душею на рідній українській мові.

Союз Українок Канади дає нам всім великі можливости працювати, вчитися і здобувати собі місце в суспільно громадській та культурно-творчій активности. Союз Українок виробив собі пошану і дуже добре ім'я в різних своїх надбаннях та своєю участю в Канадійській Національній Жіночій Раді. Вже багато наших передових членок відограли провідну ролю в канадській суспільній арені, аж до інтернаціональної участи в жіночих колах. Членки Союзу моеї ґенерації чи то домашні господині, чи то професіоналістки, були цілком свідомі того, що не має ніде в світі іншої організації ані іншої церкви для нас, ні в АйОДІ ні в Роял Пирпл такої ідеології як самостійницька для українок в Канаді, а навіть й у світі.

Тому кличемо до себе молодших. Молодша ґенерація потребує більше віри в цю ідеологію, більше зосередження, посвяти і саморішучости. Більше читайте! Ходіть з нами! Працюйте над собою, над знанням української мови. Ми радо Вам допомагатимемо!

Х. Кострицький

Рецензія

Іван Дубилко. „Почаївський Монастир в історії нашого народу". Вінніпеґ, в-во Інституту Дослідів Волині, ч. 56, 1986 р. 115 сторінок.

Про Почаївський манастир видано вже декілька поважних праць, а також дописів, а серед них Митрополита Іларіона, С. А. Жука, І. Власовського і інших істориків. Видання праці автора Івана Дубилка під оглядом релігійно-національним, на нашу думку, є найкращим, бо в ній є докладно насвітлена не тільки історія Почаївського манастиря, але тяжка боротьба нашого народу в обороні Святої Української Православної Церкви. До того треба признати, що ця нова праця є написана з глибоким знанням, передусім самої історії Почаївського манастиря, а також історії нашого народу, і за це авторові належиться велика подяка.

Книжка написана фахово, мова сучасна українська, матеріяли підібрані і розкладені послідовно з великим історичним знанням і порядком — приємно її читати.

До того книжка є видана під дбалим поліграфічним доглядом, чіткого друку, естетично з мистецьким хистом оформленої на гарному папері.

Кожний українець повинен прочитати її, особливо перед 1000-літням хрещення нашого народу у Святу Православну Віру, а тим самим пізнати історичну правду незбагненої любови наших предків до своєї Православної Віри і сили нашого народу та боротьби проти хижацької унії, Москви, Риму і Польщі.

Ціна книжки 10.00 дол., з пересилкою. Замовлення посилати на адресу:

Research Institute of Wolyn
P. O. Box 606
Winnipeg, Man., Canada
R3C 2K3

Михайло Ґава

„КОЗУБ" у Торонто – напередодні тридцятиліття

Розвиток і успіхи в культурній праці будь-якої організації чи товариства залежить не лише від активности її членів, а в більшості від ініціятиви людини, яка очолює управу.

Яскравим прикладом може бути період головування в Козубі оперового співака Михайла Голинського, час, коли він організував більше сотні ріжних і цікавих вечорів, а опісля десятирічне головування піяністки Іраїди Черняк, яка була промотором активізації культурно-мистецької праці в Козубі.

Мабуть, подібні результати матиме в Козубі новообраний голова, художник Андрій Бабич спрямовуючи всю свою увагу й енергію на відмічення восені „тридцятиліття", а в парі, друку ювілейної книжки „Альманах Козуба".

Роками, займаючи в товаристві ряд відповідальних позицій (касир, заступник голови), зумів пізнати ряд ріжних „козубівських проблем" і виробив власний погляд як їх практично розв'язувати.

Зараз на першому пляні у нього стоїть підготовка до ювілейного відмічення в місяці грудні, осінню цього року.

Проблема складна, бо кожного року помічається брак зацікавлення в конфесійних питаннях, шкільництві, молодечих організаціях, товариствах, літературному професійному об'єднанню „Слово", а також і „Козубі", де присутність п'ятдесяти чи сімдесяти осіб уважається успішністю вечора.

Детальне, уважливе розглянення ряду причин помітно, що багатьох турбує і вимагатиме глибшої аналізи для позитивного оздоровлення і зацікавлення.

Мабуть, із цього приводу будуть спроби розгляду у формі окремих статтей, які можливо зрушать летаргійність, що чимраз глибше запускає коріння у життя української громади не лише міста Торонта, а мабуть, і других міст українського поселення в Канаді.

Питання друку ювілейної книжки про 30-літню працю в Козубі теж має плюси і мінуси: Більше як три сотні культурних вечорів вимагають багато уваги у розгляді архівної хроніки, статтей, листів, подяк, фот, документів і конкретного рішення, що корисно, а що не корисно (і шкідливо для української громади) друкувати.

Приємно відмітити, що в збірнику буде гарним словом відмічено пам'ять померших членів, а впарі короткою енциклопедичною згадкою не членів, котрі свого часу віддано працювали для української громади міста Торонта.

Для цих статей, споминів чи згадок досі вплинули цікаві матеріяли від Карпа Микитчука, Бориса Дніпрового, Йосипа Гошуляка, Ярослава Заварихіна, Григорія Шведченка, Ліди Головко, Раїси Садової, Ростислава Василенка і ряду інших, що з пошаною висловлюються про мистців і культурних діячів, котрих вже, на жаль, нема між нами.

Залучений ілюстрований матеріял, збірник зробить своєрідним культурним альбомом, який вказуватиме ділянки і працю мистців, котрі активізували себе в культурному товаристві Козуб та поза Козубом по приїзді з Европи по закінченні Другої світової війни.

Безумовно, що все це вимагатиме солідного редакційного перегляду фахових людей, що матимуть рішальне слово про зміст, мову, правопис чи ілюстрований матеріял у формі фот чи інших друків.

Хоч ювілейний рік завантажив працею не лише голову, а й інших членів управи, все таки у зимовому сезоні вдалося організувати і відбути чотири вечори, які своєю тематикою зацікавили українську публіку.

Першим із них Авторський вечір письменниці Ліди Палій, який відбувся у місяці березні цього року. Основою вечора була її нова збірка туристичних репортажів, а частково власних роздумувань під назвою „Світла на воді".

Доповідачка — член об'єднання письменників „Слово". Досі із цієї організації виступали в Козубі: Яр Славутич, О. Гай-Головко, В. Ворскло, Л. Мурович, Г. Черінь, М. Тарнавська, Д. Нитченко, О. Черненко-Рудницька, О. Зозуля, М. Гарасевич.

У кожного із авторів є не тільки власний стиль і тематика прозового чи поетичного змісту, а також власна інтерпретація, яка робить вечір відмінним від попередніх авторських виступів.

Ліда Палій, мабуть одинока із українських письменниць жінок, що часто подорожує і на-

сичена філософським роздумом про бачене у призмі власних кольорів та переживань.

Мимо довшого вступного слова голови Андрія Бабича, авторський вечір, на жаль, був надто коротким.

Читала авторка із нововиданої прозової збірки, а також із поезій друкованих вже раніше. Тематика про побут у ріжних країнах завжди зацікавлює слухача і добре було б, щоб у читанні крім автора, читали також адепти художнього слова та вечір був ілюстрований фотодіяпозитивами.

Ілюстрованого матеріялу, мабуть багато у авторки, але на жаль, не використані у збірці „Світла на воді", а також на авторському вечорі.

Другим з черги — доповідь Вікентія Літвінова під назвою „Виховання дошкільника". Проблеми збереження української мови серед нашої молоді народженої поза межами України турбує впершу чергу учителів, які часто за малою винагородою ведуть педагогічну працю в рідних школах і курсах українознавства.

Збереження рідної мови, хоч не хоч, невідлучно пов'язане з вихованням дошкільників з яких пізніше оформлюються початкові кляси рідної школи.

Цією темою не тільки турбується доповідач (колишній педагог у системі навчання в Україні) Вікентій Літвінов, а також ряд культурно-виховних працівників з добрими статтями до української преси:

Т. Горохович, „Як і звідки діти черпають духовість свого народу" („Промінь" ч. 7-8, 1986 року) і „Чи ми робимо все можливе, щоб українська мова не вимирала?... („Промінь" ч. 2, 1986 року), У. Пелех „Допомога українській родині" („Промінь" ч. 6-7, 1986 року) і турбуючу замітку Юрія Джуравця „Допоможіть утриматись українській мові" („Новий шлях" 3. III. 1986 року).

Все це підтверджує, що така тема дуже на місці й обговоривши її, слід зробити конкретні висновки, — а що дальше? Доповідь добра, слухачів хоч не багато, також добрі, але турбуюче, — чому на вечорі так мало вчителів і тих, що так дуже турбуються збереженням рідної мови і нашої молоді?

Третій вечір присвячений історичній поемі Тараса Шевченка „Гайдамаки" з ілюстративним оформленням художника Григорія Гуріевича Сластьона. Поема розділена на сценічні картини, котрі синхронізовано із тридцятьма картинами художника.

Щоб створити логічне пов'язання картин і художнім читанням, учитель Михайло Васильович Ґава дав коротку доповідь про обставини в Україні напередодні 1768 року і причини, які довели до Гайдамаччини.

Художнє читання до картинних фраґментів відтворювали: Надія Куца, Мирослав Колесар, Олесь Сторчак, Роман Гурко, Тарас Ліщина, Іван Набережний і Богдан Стриковець.

З вдячністю слід сказати, що до художньої читки підібрано молодь, що недавно прибула з України, народжена в Польщі і тих, що вже народжені в Канаді.

З малим недотягненням в дикції і деяких наголосах читка була доброю і дала картину всенароднього гніву до політики єзуїтів і жидівських адміністраторів на правобережній Україні.

Останнім вечером на закінчення весняного сезону доповідь Михайла Васильовича Ґави — „Пам'ятки Риму і Ватикан зблизька".

Доповідач основною ціллю доповіді при помочі кольорових діяпозитів старався дати уяву про раннє дохристиянське мистецтво в Римі і архітектурно-художній розквіт у перших початках християнства.

Другою частиною проілюстровано чудовне багатство церкви св. Петра і Ватикану з працями Тіціяна, Берніні, Мічель Анджело та ряду інших мистців, яких твори стало зберігаються в музеях і галеріях Ватикану.

Третім кінцевим доповненням в доповіді були фраґменти про українське життя в університеті св. Климентія і не зовсім радісні ситуації вже суто політичного характеру, які не легко українцям поборювати.

Тема була поштовхом до ряду доповнень, заміток і дискусій, які в однаковій мірі мають відношення до українців католиків, православних і протестантів.

Вечори відбувалися в Українській Мистецькій Фундації і залі української православної громади св. Володимира.

На закінчення голова Козуба проголосив, що початок дальшої культурної праці почнеться осінню при кінці місяця жовтня, правдоподібно темою „Канадський гуморист Степан Лекок". Доповідач — Мирослав Дяковський.

Завоювати майбутність поможе нам книжка і тільки книжка!

С. Єфремов

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Турне голови Музейної фундації

Розклад часу на подорож голови Музейної Фундації, Марії Вакалюк цієї осени є слідуючий:

12-го до 25-го вересня — Альберта,
5-го до 24-го жовтня — Саскачеван,
26-го жовтня до 4-го листопада — Манітоба,
6-го до 23-го листопада — Східня Канада
Окремі зарядження будуть у Британ Колюмбії.

Просимо Провінційних Управ Союзу Українок зарядити відвідання щонайбільше відділів Союзу у своїх провінціях, під час призначеного для Вас часу.

Щоб краще приготовити й виконати подорож Голови Музейної Фундації цього року, стараємося зарядити ці відвідини завчасу. Отож

Марія Вакалюк, голова Музейної Фундації Українського Музею Канади.

просимо зробити всі зарядження тепер. Коли Ви бажаєте прийняти пані Вакалюк у Вашому відділі у певний день, просимо повідомити свою провінційну управу Союзу не пізніше як 31-го травня. Просимо провінційних управ прислати порядок відвідин, до Музею в Саскатуні перед 30-им червнем, Бронзові двері.

У день 15-го червня о год. 2:55 цього року завершується один з проєктів Музею, а саме: відбувається публичне відкриття нових бронзових дверей для Музею. Проєкт дверей є виконаний мистцем-скульптуром Бил Еп, який у своїм проєкті зображує багато українських піонерських подій та символів.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ПРОМЕНЯ"

Із завіщання Катерини Миськів, Едмонтон. — Біографічна силюетка буде окремо.	$1,000.00
Родина В. Леськових, Едмонтон з похорону Василини Леськів	295.00
Текля Ґурська, Саскатун	100.00
П-во Ізидор і Анна Ґорецькі, Едмонтон; з нагоди ювілею подружжя	100.00
Родина Лаб'юків. Прислала К. Лаб'юк з приводу упокоєння і з похорону бл. п. Єлисавети Лаб'юк, Канора, Саск.	100.00
Прот. М. Боднарчук, Ню Торонто, привітання батькам	70.00
Родина Д. Сивак — Виндзор, Онт. з природу упокоєння і похорону бл. п. Дмитра Сивака	121.00
Ольга Шульга, Торонто	26.00
Марія Богдан, Ванкувер	25.00
Савеля Ґриба, Кадворт. Побажання Мамі	25.00
Ірена Завділь, Келґари	25.00
Відділ ім. Лесі Українки, Кемлупс	25.00
Анна Сабат — Агасі, Б. К.	25.00
Анна Корній — Бирлінґтон, Онт.	10.00
Дора Михальчук — Мічам, Саск.	8.00
Марія Чайка, Саскатун	8.00
Добр. Є. Кокорудз — Канора, Саск.	8.00
Верна Слука — Де Па, Ман.	8.00
Зеня Новак — Вотерлю, Онт.	6.00
Една Павлик, Торонто	5.00

— — —

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ:

Софія Гриник, Едмонтон	**1**
П. О. Юсипчук, Едмонтон	**1**

The Coryphaeus of Ukrainian Literature

BY PROF. DR. VOLODYMYR DERZHAVYN

Ivan Franko

> The poet who could merely sit on a chair and make stanzas would never make a stanza worth much. He could not sing the Heroic Warrior unless he himself were a Heroic Warrior too. I fancy there is in him the Politician, the Thinker, Legislator, Philosopher. In one or the other degree, he could have been, he is, all of these. *Thomas Carlyle.*

In the first place, we should like to give a brief survey of the main literary facts:

Ivan Franko (1856-1916), generally acknowledged as the greatest writer, philologist, and social thinker of Galicia (Western Ukraine), who was also the spiritual father of the modern all-Ukrainian national trend and, as a poet, writer, and critic, was extremely productive and manysided, was, above all, a literary pioneer inasmuch as it was thanks to his efforts that the Ukrainian reader had an opportunity to become acquainted with world literature, and insofar as he introduced and adapted, with considerable artistic perfection, classical and modern West European literary genres in Ukrainian literature, both by his own creative work and by countless translations and essays in the field of literary criticism. Although he was the creator of the Ukrainian naturalist social novel and social drama, in his idealistic poetic works, which, incidentally, later also reveal certain impressionist and, in fact, even symbolist traits, he breaks away from the popular and realistic limits of his original positivism and, in his longer epic poems such as "Mickie the Fox" (which was written in 1890 and is a satiric version of the European mediaeval "a n o m a l epic"), "The Death of Cain" (1889), "I v a n Vyshensky" (1900), and "Moses" (1905), reveals an artistic and heroic outlook on life which is firmly based on national consciousness. In its manysidedness, his profound influence on modern Ukrainian thought can be compared to Goethe's influence in G e r m a n literature, which it undoubtedly equals in extent.

Although it must be admitted that most Ukrainian literary historians and c r i t i c s, when questioned as to the part played by Ivan Franko in Ukrainian literature, always give the stereotyped reply that he is Ukraine's second greatest writer after Taras Shevchenko, we do not wish to contest this reply at this point, but it nevertheless contains a profounder significance which must not be overlooked. T. Shevchenko was the prophet of the Ukrainian national revival and his patriotic verses still live on in the heart of every Ukrainian; it is true that he was a great poet, but he was essentially a poet only (that is to say if one does not take into consideration his many achievements in the field of painting, which were, however, by no means epochmaking artistic masterpieces); it was only with some hesitation and not with any real success, in fact, that he tried his hand at prose, and he was, by nature, not particularly interested in philology, publicism, or active politics. Franko, however, was the writer "par excellence", the representative of the entire intellectual culture of his nation who was a master of all the forms of expression of the intellectual and spiritual life of his Ukrainian contemporaries, and moreover, was capable of guiding the latter and, in the long run, did so. As Professor Clarence A. Manning (Columbia University) has so aptly said, Ivan Franko "as poet, novelist, dramatist, literary critic, scholar, political pamphleteer, and in many another way worked steadily and unflinchingly for the good of his people".

And yet this amazing manysidedness of his creative work was by no means the attitude of polyhistor, nor did it in any way impar the truly individual originality of the encyclopedic personality of this great writer. Ivan Franko always remains true to his own self, a man who bears and is willing to bear the personal responsibility for every word he writes, whether he is concerned with ethnographical research, current problems pertaining to social and national policy, philosophical writings, or with a naturalist portrayal of morals and customs. Not even socialism which was so widespread in Europe during the second half of the past century — apart from a certain ideological influence which it had on his way of thinking in his youth — prompted him to abandon his sense of personal responsibility and his ethical idealist; and as far as Marxist social democracy was concerned, Franko in the later years of his life quite definitely attacked it when, in an autobiographical essay, he openly expressed his uncompromising opposition to every form of dogmatism and to every kind of authoritarian disregard or suppression of the human personality:

"I never belonged to that sect of the faithful who founded their socialistic program on the dogmas of hatred and class warfare, and I have courage enough amid the sneers and abuses of such adepts openly to carry the standard of a true humanitarian socialism aiming at the ethical, broadly humanistic education of the popular masses for progress and general enlightenment, for personal liberty as well as national, and not for party dogmatism, nor for the despotism of leaders, nor the bureaucratic regimentation of all the phases of everyday life, nor for a parliamentary chicanery to bring in the hoped-for future."

It is, incidentally, amazing how much his fundamental spiritual and intellectual attitude tallies with the attitude of the Anglo-Saxon world — with the high assessment of all individual achievement and opinion, with the rejection of dogmatic teachings or theories, with the manly "attitude to life" which rejects all optimistic illusions and overcomes its pessimism by an unwavering and heroic sense of duty. It would, however, be wrong to interpret this spiritual and intellectual affinity as a direct personal influence. A study of the literature of Western Europe during the past century, for instance, reveals that the writer whose attitude to life in general comes closest to Ivan Franko's is not Balzac or Zola, whose works undoubtedly inspired Franko to write his realistic or naturalist novels and stories, but his great English contemporary, Thomas Hardy, although it seems fairly unlikely that there was any direct influence in this case. As regards Franko's poetic works, however, the situation is different, for here one can definitely say that the English example for Franko's artistic achievement was none other than Byron.

Not, it is true, Byron as the creator of "Don Juan" or "Childe Harold", but as the writer of a somewhat gloomy and manly political and passionate lyric poetry and of dramatic works. And it is very gratifying to know that it is precisely those works of Franko's which reveal an affinity with Byron — namely, the lyric forms of Franko's later period and his longer epic poems — that have been made available to the English-speaking reader, to a limited but nevertheless quite considerable extent, by the literal and artistically perfect translations by that recently deceased prominent authority on Ukrainian poetry, the Reverend Percival Cundy, who, had it not been for his premature death, would undoubtedly have enriched the English store of translated literature with all the most important works of both Ivan Franko and Lesya Ukrainka. Nevertheless, the English-speaking reader, thanks to the fact that Cundys' translations of certain poems by Ivan Franko have already been published*), now has a chance to read for himself the practically unabridged version of the poem, "The Death of Cain", which as regards its contents (in the epic style) is a continuation of the theme of Byron's play, "Cain", and presents a philosophical sublimation of the ethical and metaphysical problems raised by Byron and proclaims the final reconciliation of Cain to God and the world with an artistic perfection which is all the more impressive since Franko is here giving expression to his own ethical creed:

I will teach
Them mutual love, persuade them to forsake
Their enmities, shedding each other's blood.
I, first of murders, will thus my sin

*) Ivan Franko: Selected Poems. Translated with a biography by Percival Cundy. Edited by Clarence A. Manning (Philosophical Library, New York, 1948). All the passages quoted in this article are taken from poems included in the above-mentioned selection.

Redeem, by turning man from violence.
My people, children, all posterity!
Give up your tears for a lost Paradise!
I bring you it! The wisdom that I bring
Shall help you to attain it for yourselves,
To recreate lost Eden in your hearts!

No less important for an understanding of Franko's entire lifework is his historical poem, "Ivan Vyshensky", in which he presents the conflict between the ascetic religious demands of a love consecrated to God and the humanitarian demands of human love, of love of one's fellow, men and of one's own native country:

The hermit sits
And cons the letter o'er and o'er
And spots it with his falling tears.
"O, hear thy Mother calling thee,
Ukraine, the land that gave thee birth!
Thy Motherland with tears calls for
Her best beloved son to come!"
Beloved son! Can "son" be called
A man, who in the darkest hour,
When foes assail and courage droops,
Will not fly to his mother's aid?
Has he forgot those holy words
Which run: "Who saith that he loves God,
Yet his own brother doth not help,
He lies, and doeth not the truth."

Of the most outstanding masterpiece of all Franko's works, the Biblical poem, "Moses", which was no doubt to some extent influenced by the "Mort de Moyse" by the French Romanticist, Alfred de Vigny, but reveals a more profound philosophy and exalts the purely psychological motives which prevail in the latter work to a social ethical and metaphysical level, only the last third, which is as profound in philosophy, but not by any means as expressive in poetry as the rest of the poem, is included in Percival Cundy's excellent translation. It is not only true that "in a real sense "Moses" was the culmination of the work of Franko; it marked his first acceptance of the fact that he would never accomplish all on which he had set his heart, to see his people free and happy; in this he won through all the doubts and difficulties that had been his" (C. A. Manning); and, most certainly, "the background of Franko's masterpiece is the experience of Franko himself and his relations with his own people as their spiritual leader after almost forty years of hard work on their behalf" (P. Cundy), but also that the poet in the personal background of this work included all the ideological and political problems pertaining to the leadership of mankind and the historical mission of the nations, and solved these questions through the medium of an attitude to life which, it is true, is resigned as far as immediate success is concerned, but is nevertheless an active and heroic attitude, as the conclusion of the poem unmistakably reveals:

Like eagle's shriek, above the crowd,
Rang out that shrill and piercing cry;
It rolled and echoed from the mount:
"To arms, and fight for liberty!"
An instant — then all will awake
And break their stupefaction strange,
Yet none will know how in a flash
There came o'er them this sudden change.
An instant — then a thousand throats
Will Joshua's battle-cry repeat,
And from the sluggish nomads rise
A race of heroes to their feet.
Their drumming feet will pound the sand
And make it mud beneath their feet;
Abiram will be stoned to death,
A noose will Dathan's schemes defeat.
O'er mountains like a bird they'll fly,
And Jordan's stream be dashed to spray,
The walls of Jericho like ice
Will melt before the trumpet's bray.
Thus towards an unknown future, they
Will march with longing and dismay,
To pave a highway for man's soul,
Yet perish on their onward way.

Ukrainian Arts Competition

The 1986 Manitoba Ukrainian Arts Conference Committee wishes to congratulate Irene Seredycz and Patricia Christie, winners of the *Ukrainian Arts Conference Poster Competition.*

The conference, entitled *Creating the Future*, drew eleven entries to the poster competition which offered an award of $1000. Jurors were Shirley Madill, Curator of Contemporary Art and Photography for the Winnipeg Art Gallery; Robert Sakowski, Professor at the School of Fine Art, University of Manitoba; and Tony Tascona, prominent Winnipeg artist.

The competition was held in order to find a dynamic poster to promote the first provincial Ukrainian Arts conference to be held November 21-23, 1986 at the Fort Garry Hotel in Winnipeg.

Multicultural Anthologies Launched

The official launching of the Multicultural Anthologies for Young Readers occurred at the Hotel Fort Garry, in Winnipeg, on Thursday, June 12, 1986.

This event highlighted the conclusion of a two-year project: the development of a Multicultural Anthology Series for Young Readers. Focusing on the richness of cultural heritage, the series, developed for use in the K-12 English language arts program, consists of three books: — for kindergarten to grade four, PIECES OF THE JIGSAW — for gradee five through eight, PUZZLE — for grades nine through twelve.

The Manitoba Multicultural Anthology Committee, chaired by Dr. Mary Pankiw, with members from Manitoba educational, multicultural, writing and publishing associations, organized and administered the project. Over 300 Manitoba manuscripts were received in response to a call for submissions. Final selections for inclusion to a call for submissions. Final selecclusion in the anthologies were made by a jury consisting of educator Dr. Mary Pankiw, authors Carol Matas and Bruce McManus, and publisher Mary Dixon.

The Master of Ceremonies, at this special occasion, was Mary Dixon of Peguis Publishers.

In her speech of welcome, Committee Chairperson Dr. Mary Pankiw expressed: "This project could only have been concluded with the generous support of many dedicated individuals within our writing community, our pubthough they speak differently or look different. munity, as well as our committee. But, more importantly, the cooperative support from our governments: the Provincial Government through Manitoba Culture, Heritage and Recreation; and Manitoba Education; and the Federal Government through the Secretary of State-Multiculturalism.

Through all of your support, the children of Manitoba will find on the shelves of the Public Libraries and School Libraries a new adventure in learning to appreciate and understand the diversity of our citizens.

Perhaps they will discover someone who feels as they feel, thinks like they think, hurt like they hurt and feels joy like they do, even through they speak differently or look different.

Many changes have taken place over the last two years, but we would like to recognize the initial support of two very special people who helped to initiate this project, the Honorable Eugene Kostyra, former Minister of Culture, Heritage and Recreation, now the Minister of Finance; and the Honorable Maureen Hemphill, former Minister of Education, now the Minister of Business Development and Tourism. Please accept our sincere appreciation and a set of the antrologies for your past help."

A set of anthologies was presented to Hon. Eugene Kostyra, Hon. Maureen Hemphill, Hon. Judy Wasylycia-Leis, Minister of Culture, Heritage and Recreation; Hon. Jerry Storie, Minister of Education; Hon. Otto Jelinek, Minister of State Multiculturalism — accepted by Bill Balan, Acting Assistant-Director of Manitoba Regional Office, Secretary of State; Dr. Yantay Tsai, Chairperson of Manitoba Intercultural Council; and the authors.

Those present at the reception included Ministers of Manitoba Government, members of the Manitoba Multicultural Anthology Committee, the authors, as well as representatives of the writing and publishing communities and the ethnocultural community.

— Dr. Mary Pankiw
Chairperson Manitoba Multicultural Anthology Committee.

Провірте Вашу передплату...

Дорогі Читачі — нам всім ходить про те, щоб наш журнал виходив на час і не мав фінансових труднощів. Тому ми просимо Вас, як одержите це число — оберніть і погляньте на останню сторінку на наліпку з Вашою адресою. Якщо Ваша передплата виходить, то будьте ласкаві вислати її завчасу, щоб вона була заплачена рік наперед.

Поштовий уряд того вимагає, бо в іншім раз ми доплачуємо пошту до кожного примірника, якщо адреса показує, що передплата вигасла.

Пам'ятаймо, що лише читачі передплатники є найсильнішою базою нашого журнала.

ОНУФРІЙ ІВАХ

у 20-ті роковини смерти

Найкращий поет і письменник, що його дала українська Канада, Онуфрій Івах (1900-1964) народився в селі Підпилип'ю, Борщівського повіту в Західній Україні, в селянській сім'ї Тимка і Марії з Надорожних, Івахів.

До Канади приїхав О. Івах 1909 року дев'ятилітнім хлопцем з матір'ю та сестрами до батька, який рік тому прибув до Канади й оце спровадив свою родину. Поселилась родина Івахів на фармі (гомстеді) серед лісів в околиці Ґарленд, Ман. А це ще були піонерські часи українських поселенців, часи повні труднощів і боротьби з кліматичними умовами та матеріяльними недостатками.

Ніжна, надмірно чутлива та до всього цікава вдача хлопця зустріла зовсім інший світ від того, що він лишив вдома, в Україні.

Онуфрій Івах

„Ми приїхали до Канади — згадує поет — у червні 1909 року. І тоді почалося моє тяжке заслання. Не було інших дітей, щоб я з ними міг бавитися. Настав час самоти. А що тоді вліті налітали комарі, то я ціле літо ходив з напухлими руками і обличчям...

А коли на початку 1912 року я почав ходити до школи, то хоч і далеко було, то так полюбив школу, що годі було силою мене стримати. (З автобіографії поета).

QUALITY CARE RECOGNIZED

On 26 August, 1986, the Canadian Council on Hospital Accreditation advised St. Michael's Extended Care Centre, Edmonton, Alberta, that it had been granted accreditation for the maximum allowable time of 3 years.

This award was based upon reports submitted to the Board of Directors of Council by Miriam Pill, B.Sc.N. At the time of her visit, 9 and 10 June, 1986, Miss Pill stated that it would be "very unusual" for a new facility to receive the maximum 3 year accreditation on its first review. (St. Michael's Extended Care Centre has been in operation as a Nursing Home and Auxiliary Hospital for approximately three years). Mr. B. I. Shulakewych, Executive Director of St. Michael's Extended Care Centre states "It should be pointed out that for a first time accreditation of a facility, the usual eccreditation period is for 1 year. It is more an exception than the rule where a 2 year period was allowed. We are very fortunate to have received the maximum which is a 3 year accreditation".

In its summation report, the Council commended the Board, Administration, Staff and Volunteers of St. Michael's Extended for the efforts which culminated in the first accreditation survey.

The role of the Council is to promote a high quality of health care for Canadians by setting standards for health care facilities and by evaluating the compliance with such standards. The Council focuses on the systems and structures related to the delivery of care in the belief that they are essential prerequisites for a desirable care outcome.

The Council has established standards for four major programs: acute care, long term care, mental health, and rehabilitation, and encourages voluntary participation by nursing homes, rhabilitation centres, acute and long term care facilities, ambulatory care centres, mental health and psychiatric institutions, as well as anl other organized services or centre concerned with the provision of health care.

Participation in the accreditation program demonstrates a commitment to the promotion of high quality health care through continuing self-appraisal and evaluation by Canadian Council on Hospital Accreditation.

О. Івах мав дві початкові кляси народної школи, доки приїхав до Канади і вмів вже добре читати по українськи. Був він також дуже делікатного здоров'я, мав ушкоджену поліем одну ногу і ходив лише трохи налягаючи. Тож коли приходила зима, дорога до школи юнакові замикалася. Помимо того він не переставав шукати шляхів до знання, яке вважалося йому чимось великим, недосяжним, якоюсь нездійсненою мрією.

„Я син хлібороба родом з України — згадує поет, — і я через перших 18 років свого життя жив при батькові, помагав корчувати ліс, орати, сіяти, жати, косити сіно. Я надіявся лише на чудо, бо ми були надто бідні, щоби мене міг батько до вищої школи послати".

Одначе в тих 18 роках свого життя юнак розпучливо шукав на кожнім кроці можливости чогось більше навчитися. Вчився сам, набувши підручників і книжок до читання. Щонеділі ходив до свого вчителя Дмитра Кушнірука, що жив чотири милі від фарми Івахів та вчив у школі Залісся і там позичав потрібні йому книжки. Вперше прочитав Івах „Кобзаря", коли йому було 14 років, якого знав майже напам'ять. Маючи 15 років він за кілька днів прочитав ілюстровану Історію України Мих. Грушевського.

І так з убогої родини піонера-хлібороба, доля взяла хлопця за руку та провела його у широкий світ. 1925 року Онуфрій Івах закінчив на факультеті загальних наук в Саскачеванськім університеті свою бажану освіту, осягнувши ступінь Б. А., а поетична муза знайшла в нім свого поклонника. Свою допомогу у дорозі до вищої освіти поет завдячує українським учителям, які навчали в публичних школах — Дмитрові Кушнірикові і Костеві Сліпцеві. Цей улаштував його в Інституті ім. Петра Могили в Саскатуні, де Івах знайшов і рідний дім, друзів і рідну Україну.

Писати почав О. Івах ще на 16 році життя. Перший його вірш з приводу смерти І. Франка був надрукований в „Канадійськім Фармері" 1916 року. 1917 року появились його два вірші в „Українському Голосі" — „Жнива" і „Буря минула — до праці". Це з приводу української національної революції в Україні та відродження державности України.

По скінченні університету О. Івах працював викладачем історії української літератури в Інституті П. Могили, був редактором журналу „Каменярі", дописував до часописів. 1932 року приїхав до Вінніпеґу і прийняв позицію співредактора часопису „Український Голос". Тут він редагував сторінку під наз. „З царини знання і науки", яку кожного тижня заповнював свіжим матеріялом зі своїх праць. Крім того писав вірші, робив переклади, подорожував, давав виклади, приготовляв підручники для рідних шкіл та інше.

Літературна спадщина О. Іваха — це порозкидані по різних часописах і журналах його вірші, статті, історичні розвідки, сторінки „З царини знання і науки" та окремо видані і тепер вичерпані його твори: „Бойова сурма України — поезії, „Той кого світ ловив..." — поема про філософа Сковороду, „Голос землі" — повість з канадійського життя. Мав він також свій псевдонім — Нестор Беркут, яким деколи підписувався. Проф. Кірконал високо оцінив творчість О. Іваха, як українського канадського поета і письменника.

Річники „Українського Голосу".
З недрукованої досі автобіографії О. Іваха.
Н. К.

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже четверте видання про вишивки і стіби англійською мовою. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторінок друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $12.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Наталя Невмержицька

СПІВЕЦЬ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

(Яр Славутич, „Живі смолоскипи", в-во „Славута", Едмонтон, 1983 р.)

В руках у мене гарно видана книжка, в полотняній оправі, під промовистою назвою — „Живі смолоскипи". Це вже дев'ята збірка відомого поета Яра Славутича, що свої „красні слова, променисто-пророчі, жаром надхнення випалює часто". Тепер, коли Москва нещадно винищує духовість українського народу, обкрадає його історію, вбиває культуру, поет проголошує, що не може стояти осторонь, і не брати участи в обороні своєї нації. Своїм полум'яним словом він „вирушає на битву", бо для нього „повага свободи дорожче", ніж чиста естетика поезії, чи „леза відчаю". Там, на Рідній землі, героїчно виступили на битву з жорстоким московським окупантом сотні й тисячі мужніх українських патріотів, що „право боронять і мову боронять, гнівно руйнівну неправду полонять" і, жертвуючи всім найдорожчим і самим життям, „волають заковані в диби" і палають, як живі смолоскипи". Цим „живим смолоскипом" Яр Славутич і присвячує свою збірку, змальовуючи поетичні портрети українських правдооборонців, намагається відтворити їхній світогляд, що йде в глибину духовости рідного народу. У збірці є тридцять таких поетичних портретів, серед них — Вячеслав Чорновіл, Святослав Караванський, Валентин Мороз, Левко Лук'яненко, Іван Світличний, Василь Стус, Михайло Осадчий, Оксана Мешко, Ірина Сеник, Микола Руденко, Олесь Бердник, Юрій Шухевич, батько і син Січки, Панас Заливаха, Йосип Тереля. Є вірші присвячені пам'яті замордованих: Володимира Івасюка, Алли Гірської, Андрія Малишка. Ілюстрація Алли Гірської зі знищеного вітражу в гнівного Тараса Шевченка („Чи буде суд, чи буде кара?..."), відповідає цілому змістові збірки.

Серед ,живих смолоскипів" поет змалював героїчний образ Василя Макуха, який спалив себе на майдані в Києві, на знак протесту проти нищення Москвою української нації:

Палає буйно полум'ям Василь Макух,
Рознявши руки на Софійському майдані,
Де смолоскипами клекоче дужий дух...

Чимало правозахисників, що каралися, чи й тепер караються по московських Ґулаґах, повернулися до духовости свого українського народу після того, як доля судила їм довгий час жити, чи навіть народитися, поза межами рідної землі, серед чужого оточення, як напр. Опанас Заливаха. Як і замордована Алла Гірська, вони „взяли наснаги на трудне життя", чи на загрозу смерти, повертаючись до „прадідного лона".

Автор збірки „Живі смолоскипи" яскраво змальовує кожний образ, надає йому індивідуальних рис. Івана Світличного він називає „смолоскипом козацького часу", що ним можуть гордитися надра Донбасу, які дали Україні його. В поетичній уяві „обличчя Стуса" — різьблене з граніту", а такі, як він, „з такою волею, з таким лицем, тугою крицею — в труді з Творцем — беруть найвищі піраміди світу!" В уста Олекси Тихого автор вкладає гнівний монолог:

Досить шептатися, тише!
Хай заговорять громи!
Гнів наші душі колише,
В груди вдаряє крильми.
Хто ж наполяже сильніше?
Хто, як не ми?"

Образ скорботної матері Оксани Мешко поет порівнює із старо-грецькою мітичною Ніобою, символом матірнього нещастя бо калічать сина, каторга, хвороба і душу душить арештанська мла", в якій розпинають і матір-страдницю Оксану.

Повитий славою безсмертний дух Тараса Чупринки, Романа Шухевича витає над його сином — Юрком, що вже десять рокув, утративши зір, карається в ув'язненні, але твердо вірить, що:

І скоро знову загримить похід,
Пліч-о-пліч підуть бойові колони
На кривдоносний і московський схід...

Миколі Руденкові поет присвячує вірш „Розмова з предком". У цікавій формі він відтворює розмову на Червоній площі в Москві між тінню предка і нащодком, який забувши запорозький рід, „себе поставив москалям на

сміх" охороняти кремлівську тюрму. Предок закликає Миколу:

„Ставай на прю із Кремлем, повставай
і визволяй з неволі рідний край".

Козацьких предків кровний заповіт був прозрінням для Миколи Руденка, він став поетом-борцем, а його „пісні, немов розгнівані звитяжні бурі", торощать московське поярмлення.

Поет Яр Славутич відчуває себе духовно-спорідненим, міцно пов'язаним з тими „правдоносцями" і „живими смолоскипами", що „Визвольний наснажують чин". І тому своє поетичне слово — яскраве, щире і закличне — він кладе на вівтар поневоленої України, куди думкою відлітає щодня" і бажав би полетіти з чужини до Дніпра-Славути, щоб...

Зачерпнути сили Славути,
Впасти в битві на береги,
Від яких уже не звернути
На чужинні мандрів круги.

У вірші „Ревуть вітри нестримні голокосту" поет закликає і своїх колег по перу не замикатися у плиткій, буденній тематиці та в естетизмі, а йти „на шлях, який живі торують смолоскипи", бож, мовляв, хто читатиме таких поетів, коли ворожі сили, „вергаючи нарід на диби, спустошать націю з верхів до тла".

Крім поетичних портретів правозахисників — „живих смолоскипів", Яр Славутич уміщує у збірці ще цілий розділ віршів, присвячених Україні, боротьбі за національну правду, „правдоносне слово", стверджуючи, що „тільки той до безсмертя доріс, хто взяв з бою твердиню останню".

Ця дев'ята поетова збірка ніби підсумовує його творчість до 65-ліття самого автора — суворого й вимогливого до себе. Його „кредо" — у вірші „Я не люблю, що легко так дається". Поетичні осяги Яра Славутича дуже плідні, щедрі, як багатством і красою мистецького вислову, так і глибиною думки та актуальністю тематики. Зокрема, збірка „Живі смолоскипи" мусіла б бути в кожній українській хаті, де живе дух патріотизму і любови до поневоленої Батьківщини.

Збірку „Живі смолоскипи" можна придбати у видавництві „Славута", ціна її з пересилкою — 10.00 долярів. Адреса видавництва:

Slavuta Publishers
72 Westbrook Drive,
Edmonton, Canada T6J 2E1

Людям дав Бог уміння писати й читати книжки, щоб на них найшов Господній страх, мудрість і розум, і щоб так вони оминули діявольських сітей.

Збірник „Пчела"

Saskatchewan's Ukrainian Historic Sites and Points of Interest Along the Yellowhead Route Brochure – Travel Guide

The brochure entitled, "Saskatchewan's Ukrainian Historic Sites and Points of Interest Along the Yellowhead Route", recently produced by the Ukrainian Museum of Canada, 910 Spadina Crescent East, Saskatoon, is now being distributed.

Travellers in Saskatchewan are guided by the brochure to forty-two Ukrainian historic sites and points of interest along the Yellowhead Route (Highway #16). The brochure, which includes photographs and maps, provides a brief history of Ukrainian settlement in Western Canada and supplies background information about each site and gives directions to encourage independent visits.

The Museum Technician Training Project, a Jop Development Program, was responsible for the completion of the brochure. The research for the brochure began during Phase III of the Pioneer Tours Project, and involved travelling to the sites, talking to the local people to gather information, photographing the sites, and mapping the routes.

Both projects were funded by Employment and Immigration Canada and were sponsored by the Ukrainian Museum of Canada, Saskatoon.

The brochure is a companion to the travel guide entitled, "Ukrainian Historic Sites of Central Saskatchewan", which was produced by the Ukrainian Museum of Canada in 1984. The printing of both publication was funded by Saskatchewan Culture and Recreation.

For further information contact:

Albert Kachkowski
Director — 244-3800

НАШИМ ДІТЯМ

Ліда Гадай

Книжки чудові

Сьогодні разом з татом ходив я до книгарні. Люблю я в цій крамниці книжки переглядати, із кожної полиці якусь хотів би мати. Усі вони цікаві, усі новенькі, гарні. І кожна книжка має обкладинку чудову, блискучу, кольорову, багато.

Одну розкрив я книжку і бачу на малюнку: сорока-білобока малят своїх скликає. А далі бачу: киця у кут загнала мишку. А там — тонка билинка горобчика гойдає. Іде кума-лисиця до журавля у гості ,танцюють на узліссі зайчата білохвості. В маленьку рукавицю, неначе в теплу хату, напхалися звірята, і їх ведмідь лякає, бурчить і підступає.

Такі казки хороші! Я книжечку гарненьку к у п и в за власні гроші.

І тато ще дозволив одну мені узяти. Я вибрав про Богуту. Той богатир хоробро боровся за Україну з лихими ворогами змагався він завзято, поліг від туги-болю. Поліг, та не загинув: по слову Ясновида, як вільний день настане, із каменю Богута живий і дужий встане.

І це чудова книжка!

А братові купили велику та цікаву: то книжка історична про Київ, про походи, про княжу давню славу.

Яюблю казки й пригоди, сміховинки і вірші. Просити буду тата ніколи не давати мені дарунків інших, а книжку купувати — хорошу н а ш у книжку.

„Веселка"

Добра мишка

(Осетинська народня казка)

Колись-то давно жили собі три вбогі брати, і була в них одним-одна с е с т р а, та така гарна, що й очей не відведеш.

От якось пішли брати в ліс по дрова, а сестру лишили вдома. їхав повз їхню оселю багатій. Побачив дівчину й думає: „Заберу цю красуню зі собою. Буде мені за покоївку". Схопили слуги дівчину, привезли до замку.

Багатій дав їй фандир і наказав без упину грати на ньому. Він так собі міркував: „Як не буде чути музики — значить, дівчина втекла. Я скочу на коня й дожену її".

Сидить бідна полонянка в з а м к о в і, перебирає струни фандира, а сльози з очей у три ручаї течуть. Раптом невідь-звідки вибігла мишка.

— Не плач, — каже. — Я тебе з біди виручу.

— Як же ти мене виручиш? — питає дівчина.

— Дуже просто. Я бігатиму по струнах, торкатиму їх лапками. Старий багатій подумає — то ти граєш, і ні про що не здогадається. А ти не барися, додому втікай.

Поклала дівчина фандир на килим. А мишка по струнах скік-стриб, скік-стриб. І зазвучав фандир точнісінько як і раніше.

— Спасибі тобі, добра мишко! — вклонилася дівчина. — Вік твоєї послуги не забуду.

Вибігла вона тихцем із замку й через гори та бори щасливо дісталася до своїх братів.

Анатолій Григорук.

Вітай, наша школо!

Привітай нас радо й щиро
Пригорни нас мов та мати,
Ми з тобою в згоді й мирі
Хочем жити, проживати.
Ти поможеш, мати-школо,
Скарби знання нам добути, —
Вже нам скарбів тих ніколи,
Не згубити ,не забути!
Поведеш нас школо-ненько,
До добра, до щастя й долі! —
Кличем з радого серденька:
Слава, слава нашій школі!

Юра Шкрумеляк

СИМПОЗІЮМ
Торонто, Онт.

З ініціятиви й заходами Союзу Українок Канади, Східньої Екзекутиви в Торонто, в суботу дня 1-го березня, 1986 року в авдиторії інституту св. Володимира відбувся другий з черги симпозіюм.

Східня Екзекутива згідно з наміченими плянами у пов'язанні з ужружним з'їздом, постановила замінити їх на симпозіюм. Щоб в сей спосіб підсилити культ-освітню працю та піднести на вищий інформативний рівень наше членство.

Симпозіюм відкрила голова Східньої Екзекутиви ,пані О. Сушко та привітала й представила доповідачок.

Першою точкою програми дня була „Міжнародня жіноча конференція в Нейробі — Кенія". Реферувала — пані Ольга Заверуха, делеґатка на конференцію. У зв'язку із закінченням декади для Жінок проголошеної Об'єднаними Націями відбулася конференція від 10 до 19 липня, 1985 року.

Українське жіноцтво було репрезентоване своїми делеґатками. Однією з головних тем конференції був розвиток жінок у різних країнах.

Дальше пані Заверуха подала. що вони підготовили й поширили відповідні інформативно-пропоґандивні матеріяли, які роздали учасницям конференції, як також нашою участю в дискусіях, нашими барвистими вишиваними блюзами ми викликали зацікавлення українськими справами.

Участь українок на Міжнародній Жіночій Конференції в Нейробі, пані Заверуха ілюструвала діяпозитиви.

Про образотворче мистецтво говорила пані Ольга Колянківська з українського музею в Ніяґара Фалс. В Торонто на тему: „Золоті скарби" — Скитське золото з-перед християнської ери в Україні, тобто від 7-го століття до початку християнства. Виставила теж картини мистця Андрія Пікуша Петреківські розписи з початків 1775 років та розповіла про їх походження.

В Лондон, Онт. на тему: „Дереворізи" Якова Гніздовського та висвітлила фільм про його працю „Вівця", яку виробив Славко Новицький, а також фільм про працю мистця Василя Курилика.

Про урядові дотації, говорив пан Т. Марунчак з міністерства культури і горожанства. Тому, що пан Т. Марунчак працює в цій ділянці, він таокж подавав, як покращати організаційну працю. Він зазначив, що є великі можливості одержати урядові дотації ,одначе потрібно додержуватися всіх правил у цій справі.

Подібний симпозіюм відбувся 15 березня, в авдиторії при церкві Пресвятої Тройці в Лондоні, Онт. Тут програма дня включала обмін думок референток відділів з провінційними референтками для взаємної інформації, що відносився до їхньої праці.

Приємне враження для учасниць симпозіюму справила вистава українського народнього мистецтва, яка складалася з чудових вишивок, народніх строїв, сорочок, частин жіночих убрань, кераміки, різьби та писанок.

Тут хочемо підкреслити надзвичайну гостинність відділу ім. Княгині Ольги та почуваємося до милого обов'язку висловити щире спасибі членкам відділу на чолі з головою пані Кошарною, за підготування і елеґантно поданим обідом і вечерею.

Одночасно висловлюємо щиросердечне спасибі дирекції Інституту св. Володимира в Торонті за приміщення.

Ці виїмкові культурні симпозіюми пройшли дійсно з великим успіхом та великим захопленням, і слова високої оцінки для їх доповідачів.

Н. Пенюк, культ.-освітня референтка.

Перший ряд зліва направо: Галя Липка — скарбничка, **Уляна Криворучко** — 1-ша заст. голови, **Орися Сушко** — голова, **Юлія Головата** — 2-га заступнися голови, **Маруся Погорецька** — рекордова секретарка.

Другий ряд: Стефанія Олійник — організаційна референтка, **Надія Панюк** — культ.-освітня референтка, **Віра Шевчук** — Контрольна комісія, **Надя Стретді** — референтка до Інституту св. Володимира.. **Наталя Сагден** — референтка мистецтва, **Галя Щерблюк** — референтка СУМК.

Відсутні на зниці: Оля Гамара — голова Українського Музею, Онтарійської Філії С.У.К., **Анна Грицик** — кореспонд. секретарка, **Констанція Чорна** — Суспільна Служба, **Клавдія Микитюк і Славка Охітва** — Контрольна комісія.

ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ

Мус Джа, Саск.

Українська православна громада св. Володимира заснована 21 липня 1953 року дванадцятьма членами.

1956 року, архипресвітер д-р С. В. Савчук посвятив угольний камінь і тим започатковано будову нашого Божого храму.

Того самого року зорганізувалося товариство ім. св. Кн. Ольги. В 1961 році відділ прийняв статут Союзу Українок Канади.

1965 р. закінчено будову верхньої частини церкви і того ж року владика Борис на Канонічній візитації, довершив посвячення Божого храму. Настоятелем у той час був священик Павло Змїївський.

Членки відділу св. Кн. Ольги, так як членки інших відділів, допомагали фінансовими датками і працею, виплачувати кошти, що були пов'язані з будовою церковного будинку. Тяжко працювали в тих рокох, бо так як і багато українських громад, вони почали без нічого, тільки мали нагоду для майбутнього дбати.

У 1968 році, з допомогою праці жінок, громада заплатила свій банковий борг (позичку) рада, що церковний будинок без довгу.

У 1976 році побудовано бані, того ж року під час Архиерейської візитації, Владика Борис посвятив бані при сослуженні отця настоятеля, Івана Стінки.

1981 року за охотою і порадою о. Михайла Заліщука, теперішнього пароха, рішено будувати іконостас. Іконостас заплачений з допомогою жертводавців, але найбільша фінансова піддержка була від відділу Союзу Українок Канади, відділу св. Кн. Ольги в Мус Джа. Дня 4 червня 1981 року Владика Василій посвятив іконостас. Соборно очолив Св. Літургію Владика Василій з о. д-ром Г. Удодом, головою Президії Консисторії, бувшим парохом о. Павлом Змїївським та настоятелем о. Михайлом Заліщуком. Це звершувало будову нашої церкви.

Сьогодні відділ ім. св. Кн. Ольги в Мус Джа має 29 членок, і так як колись, працює для підтримки нашої церкви.

Цього року, 1986, членки відділу Союзу Українок в Мус Джа святкували свій 25-літній ювілей.

С. Ґальчук, голова
С. Сокирка, секр.

Відділ ім. Кн. Ольги. Перший ряд зліва направо: М. Белкорт, Н. Романсько — заст. голови, **С. Александер** — голова, **М. Манчук** — секр., **В. Дмитрищук, М. Гідик, К. Лизанівська.**
Другий ряд: М. Сахній, С. Сокирка, П. Симинюк, Л. Нестор, А. Бошак, Д. Колебаба, А. Мелтон, О. Дучак, К. Скварчук, Г. Фенюк, П. Мельничук, А. Ґальчук, М. Пазюк — касирка, **М. Бошак. Відсутні на знимці — А. Мартин і Т. Коваль.**

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Транскона, Ман.

У вівторок 3-го грудня 1986 року з'йшлися членки до церковної залі на Річні збори. Збори почалися вечерою „Пат Лак". Застелені столи були удекоровані малими квітами в керамічній вазі і коло головного стола стояв наш прапор.

Голова добр. Тетеренко привітала присутніх і попросила о. настоятеля А. Тетеренка проказати молитву. По молитві одно-хвилинною мовчанкою вшановано покійних членок. І всі членки в числі 31 засіли до вечері. Після упорядкування в кухні і залі, приступили до порядку зборів. Членки заряду і комітетів здавали звіти з цілорічної праці відділу.

Голова добр. Тетеренко дала свій звіт і склала сердечну подяку всім членкам за щиру співпрацю.

У відділі є 45 членок.

Діяльність відділу за 1985 рік.:

Впродовж року відбулося 9 місячних зборів та одні Річні збори. На зборах читаємо обіжники з Централі і кореспонденцію від Провінційної Екзекутиви та цікаві статті з „Променя". В місяці січні членки роздавали кошики з овочами для наших старших і хворих членів перед Різдвом Христовим, ходили з колядою разом з церковним хором, приготовили Святу Йорданську Вечерю. В місяці лютому відбули свято Лесі Українки і свято Тараса Шевченка при зборах із цієї нагоди зібрали 50.00 долярів на журнал „Промінь". В місяці квітні приготовили весняний чай разм з виставкою українських вишивок, писанок та інших речей. Приготовили спільне свячене, обід на Храмове свято, перекусу на Пасію і вечерю на Пущення і осінній базар. Також видали 2 бенкети і похоронні перекуски.

Продали 30 книжок білетів на розіграву на Український Музей в Саскатуні. Помагали і дали печиво та дарували речі на церковній площі при 1175 Мейн вулиці в місяці травні .Приготовили продаж домашнього печива у церковній залі і громадський обід під час Архиєрейської візитації. Після обіду Блаж. Митрополит Василій вручив грамоти нашим заслуженим членам. Займалися продажем варенико́в і голубців на замовлення.

Комітет хворих відвідував хворих і немічних по л'карнях і по домах із квітами впродовж року, під час Різдвяних свят з колядою, а під час Великодніх свят відвідували хворих із свяченим, писанкаю та посиланням квітів і карток співчуття.

Перед Великодніми святами членки сходилися пекти паски на випродаж, що відбулося успішно. Також почистили церкву та залю.

Наші членки входять у сестрицтво, вони взірцево дбають про чистоту і порядок у церкві і ми їм за те дуже вдячні.

Відділ вислав дві делеґатки на Крайовий З'їзд СУС. Делеґатки. Олена Шипит і Марія Назаревич дали цікавий і інофрмативний звіт, висловлюючи зауваги, які відносяться до справ важних у домах, церквах, та організаціях. Це є доказом того, що такі з'їзди є конечні і потрібні.

Впродовж року відділ пожертвував: на місцеву церкву — 5,000.00 долярів, до авдиторії — 3,700.00 долярів, на Музей Союзу Українок в Саскатуні — 400.00 долярів, на журнал „Промінь" — 50.00 долярів, на Колегію св. Андрея — 150.00 долярів, Різдвяні побажання до журнала „Променя" — 25.00 долярів, і на Провінційний Стипендійний Фонд Союзу Українок на Манітобу — 25.00 долярів.

Відділ завжди сповняє свій повний бюджет до Централі Союзу.

Управа в'ідділу на 1986 рік:

Уступивша голова — Олена Шувера, голова — добр. Галя Тетеренко, перша заст. голови — Діяна Климицька, друга заступниця голови — Марія Назаревич, рекордова секретарка — Славка Собкович, фінансова секретарка — Єлисавета Олійник. Контрольна комісія: Броня Бюсик, Галина Чубата, Єваліна Бажило. Референтки: Культ-освітній — Олена Шипит, Марія Назаревич. Референтка „Променя" — Олена Шипит, Референтка Музейної Фундації — добродійка Галя Тетеренка, Недільна школа — Петруня Баралюк. Господинікухні: — Софія Ру, Н. Ґродзик, О. Симчук, П. Савка, Ґ. Гуменюк. Телефонічний: — О. Симчук, А. Гудима, Є. Денисюк, П. Марадин, О. Бі'гун, П. Савка. Комітет відвідуваня хворих: Ґ. Гуменюк, М. Назаревич, О .Шипит. Програмовий комітет — Мерелин Чубій.

Членки з Транскони бажають журналові „Промінь і його редакторці всього найкращого, особливо доброго успіху в майбутньому.

Славка Собкович — секр.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Кемлупс, Б. К.

Річні збори відділу ім. Лесі Українки відбулися 10 грудня 1985 р. в залі Українського Православного Центру. Збори відкрила молитвою голова відділу Є. Лайн. Секретарка Лі Брунер прочитала протокол з останніх зборів та повідомила, що впродовж року відбулося 8 місячних зборів і одно засідання управи в'ідділу.

Касирка відділу Кей Садова вручила членкам приготований на письмі звіт стану каси. Відділ склав пожертву 1,035.00 дол. на фонд недуги серця, 500.00 дол. на „Фуд бенък" (допомога голодним), журнал, „Промінь" (ювілейний фонд) $50.00, для місцевого Телетон $100.00, 35.000.44 дол. на українську православну церкви Всіх Святих в Кемлупс. Наш загальний прибуток в 1985 році був 135,981.02 долярів.

З активної діяльности членок відділу звітувала голова — Є. Лайн. В січні місяці всі членки відділу разом зі своїми родинами та приятелями прибули на Святу Йорданську Вечерю. Під час вечері п. Іван Ворох переповів присутнім про різдвяні звичаї українського народу та особливо традиційні святкування, а в тому про значення кожної з 12 страв на святковому столі. В місяці лютому відбулося пущення-забава з танцями. В квітні місяці всі членки причинилися до писання писанок, випікання великоднього печива й улаштували чай разом з продажем великоднього печива та писанок. Заля на весняний час була дуже гарно вбрана квітами, а столики накриті вишиваними скатертинами. Щира подяка членкам за таку активну працю для весняного чаю.

Членки відділу зорганізували спортовий турнір-змагання в круглі з сумківцями та членами громади Вернон і Келовна в Кемлупс, де здобули трофей. Це вже був другий наш турнір, що відбувся в 1984 р. у Вернон.

БЛ. П. АННА ШЕВЦІВ

З глибоким жалем ділимося сумною вісткою з рідними і друзями, що 14 вересня 1985 року після короткої недуги на 78 році свого трудолюбивого життя, відійшла від нас на вічний спочинок наша дорога Мама.

Анна Шевців, з дому Смоляк, народилася 20 травня 1907 р. в Україні, Галичина, село Королівка, Борщівського району, Тернопільської області.

В 1927 році Анна приїхала до Канади, до Едмонтону, до своєї тітки Василини Журавінської.

В 1929 р. вийшла заміж за Михайла Шевціва і прожила з ним щасливо до його смерти 1976 р. Бог поблагословив їх двома дітьми — сином Зеновієм та дочкою Стефанією.

Покійна була люблячою Мамою і була лагідної вдачі, завжди допомагала родині і своїм приятелям.

Тіло покійної поховано на цвинтарі св. Михаїла.

Залишила покійна в глибокому смутку сина д-ра Зеновія з дружиною Сильвією і дочку Стефанію (всі з Едмонтону), та одну сестру в Україні.

Замість квітів на її могилу, складаємо пожертву на пресовий фонд газет: Українські вісті, Український голос, Новий шлях і Промінь.

Нехай канадська земля буде їй легкою, а Господь оселить її душу там, де всі святі спочивають.

Вічна їй пам'ять!

Діти.

В липні наша делеґатка Кей Павлишин репрезентувала нас на Соборі УПЦ у Вінніпезі. Наш відділ вислав двох молодих — Дена Мазура і Орисю Лайн на „Освіту 85" в Едмонтоні. У вересні відбувся тут перший провінційний семінар Союзу Українок Канади.

На закінчення зборів голова відділу Єлисавета Лайн подякувала членкам за активність та співпрацю впродовж року, додаючи, що праця ще не закінчена, що громада набула більше землі, що треба виплачувати та багато працювати.

Заряд відділу той самий і на 1986 рік: Єлисавета Лайн — голова, Мальвіна Федор — заст. голови, Лі Бирнер — секретарка, Кей Садова — касирка, Кей Павлишин — господиня.

Є. Лайн, голова.

БЛ. П. МИКОЛА ГАЛАК
Енґусвил, Ман.

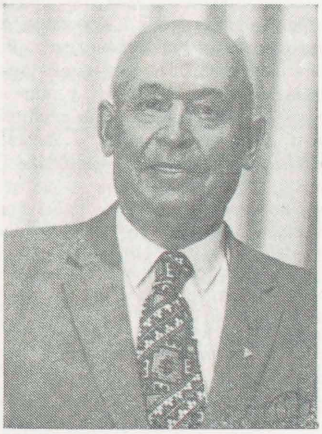

Микола Галак упокоївся після короткої недуги у брендонській лічниці.

Микола, син Михайла і Анни (з роду Вовк) народився 1 грудня 1902 року в селі Давидівці, повіт Чортків. Закінчив третю клясу школи, коли вибухла війна. З трьома братами Андрієм, Олесем та Мільком був покликаний до австрійського війська й лише він одинокий пережив війну, бо всі три брати загинули.

За молодих літ побачив страждання своєї сім'ї і свого народу. Мав нагоду співати в церковному хорі під проводом Григорія Сенюка. Цей аспект виховання, між іншим, пізніше проявився в його відданій праці для церкви і української громади в Канаді, куди доля судила йому прибути 28 лютого 1923 року. Залишає він рідню і село, дві сестри, і приїжджає до двох сестер, Ізидори і Маринки, які замешкували в околицях Енґусвил — Россел.

Микола вступає на працю при залізниці СНР в 1923 році, де він працює до 1966 року. Він працював в різних околицях Манітоби і Саскачевану, де запізнався з багатьма людьми.

Микола одружився з Емілією з роду Любів 6 листопада 1927 року. Їх Бог поблагословив одною дочкою Лідою, тепер учителькою державної шкли, замужної з Теодором Касиленком, і вони замешкують у Ванкувері, Б. К.

Микола був любителем рідної Української Православної Церкви і був строгим її оборонцем. Від самих початків працював для місцевої церкви і для Народного Дому.

Він був основоположником громади св. Вознесення Господнього в Енґусвил, де він був першим головою управи, служив довгі роки на становищі члена заряду. Вкладав багато праці в побудову храму Божого, брав участь в церковних соборах і через більше як 50 років був затруднений як дяк, за що ледве коли був винагороджений. Не раз казав „не людям співаю, а Богові". За його віддану працю у 1985 році вручено йому п а м ' я т н у таблицю, як знак вдячности від громади. На святкуванні 50-ліття громади в 1983 році був нагороджений Благословенною Митрополичою Грамотою під час Канонічної візитації тепер Блаженнішого Митрополита Василія, з яким Микола мав нагоду не раз співати Богослужби під час священичої праці Блаженнішого Владики в тій окрузі.

До всіх священиків Микола з дружиною Емілією мали чуйне серце. Священики мали нагоду там і гоститись, переночовувати, і кожний, коли виходив з дому отримав пам'ятку — виріб з рук Миколи, чи то ручний хрест, чи свічник, чи різьблену тарілку. Микола любив теслярство і в багатьох храмах в околиці можна побачити його роботу. Недавно виробив Дикирія і Трикирія для Блаженнішого Митрополита Василія.

Культурно-освітня праця була також важною у його житті. Любив спів, як і інші аспекти культури. Родина Галаків часто відвідувала сусідні громади, їхні церкви, концерти, та були учасниками на Всеканадійському Українському Фестивалі. Не жалував свого часу і свого майна,

давав на церкву і на рідні цілі. Микола цінив і зберігав річники „Вісника", „Променя" і „Українського Голосу", на що в його пам'ять склали дружина Емілія, дочка Лідія і зять Теодор по 100.00 долярів.

Микола був взірцевим прикладом доброго, відданого, жертвенного українця.

Вечером, 24 березня 1986 року в церкві св. Вознесення відслужено панахиду за покійного, а 25 березня чин похорону. Служили священики: о. прот. Є. Труфин, парох громади св. Юрія Переможця в Давфині і отець Михайло Шкрумеда, парох. При панахиді, похороні і підчас поминального обіду священики словами окреслили заслуги Миколи.

Спи, Миколо, спи вічним сном. Нехай Господь оселить Твою душу в оселях праведних, де немає ні болю, ні журби, ні зітхання, а життя безконечне. Вічна Тобі пам'ять!

о. Михайло Скрумеда.

БЛ. П. ЄЛИСАВЕТА ЛАБ'ЮК

Канора, Саск.

Після короткої недуги у канорській лікарні упокоїлася 22 квітня 1986 року бл. п. Єлисавета Лаб'юк.

Єлисавета народилася в родині Ґеоргія і Марії (Олійник) Ковалюк в селі Онут, Буковина, в Західній Україні 6 жовтня 1896 року. Прибула до Канади з родичами 25 липня 1913 року до родини близько містечка Ґардентон, Ман. Батько залишаючи родину у винаймленій хаті, виїхав до Саскачевану на жнива, щоб заробити грошей і набути власну фарму. Весною родина переселилася недалеко Принц Альберт, Саск., в околиці Сембирґ.

Дуже примітивні та тяжкі були поселенчі початкуючі обставини. Фарма, котру батько набув була заросла лісом, отже прочищення хоч трохи поля вимагало сильних рук та здорової спини.

В 1914 році Єлисавета вийшла заміж за Івана Лаб'юка, який народився і виростав також в селі Онут. Молоде подружжя поселилося на власному ґрунті. Як нові, енергійні господарі, докладали все своє знання, свої сили, щоб розвести свою господарку. І бачимо їх у неймовірних і тяжких обставинах, яких зазнавали й інші поселенці-піонери в новій, прибраній батьківщині: не-

достачі ,голод, холод, хвороби та хмари голодних комарів.

Поволі обставини кращали. Побудувалася рідна церква — родина Лаб'юків зразу стає її членами, де знаходила душевне задоволення. Родина виховала шестеро дітей, яких змалку вводили в церкву, у широке церковне життя. По своїй скромній змозі дали дітям школу, а найкращий скарб, що його вкорінили в душі і серця своїх дітей, — це любов, пошану і вірність до своєї православної церкви, до рідної мови, до книжки та до українських звичаїв і традицій.

Ввесь час Єлисавета Лаб'юк була примірною членкою православної церкви, невтомно працювала і підтримувала її в Канаді, спершу в громаді Св. Духа в Сембирґ, Саск., а опісля, почерез 26 років у Стирджис, Саск, та в Канорі.

Будучи широко-начитаною, вона стає членкою Союзу Українок Канади в 1933 році і залишилася нею на все своє життя.

Єлисавета Лаб'юк була взірцева мама, бабуня і прабабуня. Вона щедро жертвувала на різні українські та канадські установи. Особливу увагу звернула на справу Українського Музею Союзу Українок Канади.

У світлу пам'ять покійного сина, Николая, вона віддала майже два роки вимагаючої та трудної праці при відшиттю двох великих взірників „низинних" взорів для музейних потреб. В додатку цього, вона жертвувала різні вишивки та писанки до кіоску при музею. У свій скромний але щедрий спосіб вона змогла обдарувати незчисленний ряд рідних і знайомих своєю вишивкою, нагороджуючи їх прекрасними перекладинками до книжок, тощо, а коло її приятелів сягало від моря до моря.

Покійна залишила у глибокому смутку дочки: Євдокію (Василь) Гринків, в Йорктон, Саск.; Марію (Левка) Каспер у Лідер, Саск.; синів: Петра (Ольгу) в Принц Албер т, Саск.; Борислава (Марусю) в Летбридж, Алта; вісім внуків і вісім правнуків; дві сестри: Домку (Василя) Б'ялу у Торонті і Софію Козловську у Саскатуні, ряд ближчої і дальшої родини та невістку Катерину в Канорі, з якою, та із вже покійним її мужем Николаєм, прожила довгі роки.

Муж Іван упокоїв ся у 1954 році; син Ґеоргій погиб у службі при летунській частині оборонних син над Голляндією у 1943 році; батьки: Ґеорґій і Марія Ковалюки, брат Іван, Дорофтей і Василь, сестра Рахиля, дочка Маруся і син Дмитро упокоїлися ще в дитинстві.

Спи дорога Мамо, бабуню і прабабуню спокійним сном, а канадійська земля та жменька землі, що ти привезла в 1972 році з рідного двору в селі Онут, будуть тобі легкою. А милосердний Гасподь, нехай оселить тебе там, де всі праведні спочивають. Вічна тобі пам'ять!

У пам'ять покійної Марії Лаб'юк родина пожертвувала 800.00 дол. на слідуючі установи: Вісник, Український Голос, Музей Союзу Українок, Фонд св. Володимира, Колегію св. Андрея, Консисторію Інститут Петра Могили та на журнал Промінь.

Катерина Лаб'юк.

* * *

ПОДЯКА

Горем прпбита родина висловлює щиру подяку священикам: о. М. Дерев'янці та Є. Стефанюкові, дякам Д. Кукурові та церковному хорові за похоронні служби; лікарям А. і З. Данильчукам за довголітній лікарський догляд нашої мами. Також велике спасибі за вислови співчуття — всім учасникам похорону, відділові ім. М. Маркович (у Канорі) за приготування і видання обіду на похоронній тризні. Щира подяка похоронному заведенню „Лисанів" та всім — хто в якийнебудь спосіб прилучився, щоб гідно відпровадити покійну на вічний спочинок.

Родина **Лаб'юків.**

БЛ. П. ВАСИЛИНА ЛЕСЬКІВ

Едмонтон, Альта

Впонедіолк 28 липня 1986 року, по недовгій недузі упокоїлася на 80 році життя Василина Леськів. З її відходом закінчилася історія другого покоління Леськових у Канаді. Залишила покійна не лише 3 і 4 покоління по собі, але не малу спадщину праці на громадській ниві.

Василина, з роду Вовк, зі Стрей, Альберта вийшла заміж у 1921 році за Саверка Леськова, і відразу стала в ряди з тими, що розпочали Українську Православну Церкву та культурно-громадську працю в Спеден. За старанням її чоловіка і кількох інших людей зорганізовано було товариство „Просвіта", а в недовгім періоді часу, було збудовано прекрасний Народній Дім, а відтак Українську Православну Церкву.

Спеден був прикладом для інших громад. Це все не було би можливо зробити без жіночої допомоги. Від цих молодих літ і до самої смерти Василина працювала для добра своєї церкви і свого народу.

Спершу мешкали на фармі, близько Спеден. Відтак мали крамницю, а пізніше готель у Спеден. Вибралися до Вікторії на короткий час, а відтак в 1947 році перебралися знову до Едмонтону, де Василина відразу записалася до відділу Союзу Українок. Займалася вона при відділі різними роботами, а найдовше була заступницею голови.

Покійна була щира приятелька кожному, що її знав. Вона вміла втихомирити дитину і розвеселити старшого. Її дім був відчинений для всіх близьких і дальших. Коли ще жили на фармі, то завжди гостили в себе гостей-бесідників, що відвідували їх околицю, а особливо приймали в себе священиків та владик. Всі хто був у них, завжди знаходив гостинне і тепле прийняття.

У 1959 році помер її муж Саверко, а 1981 року їх син Никола, а рік пізніше його жінка Філія.

Покійна залишила одну дочку Анну Скубу, п'ять внуків і п'ять правнуків. Внуки та правнуки будуть довго її пам'ятати, бо вона любила їх і ніколи не відказувала, якщо котре з них щось просило в неї.

Під час панахиди і похорону, катедра була переповнена. Велике число сусідів і приятелів зблизька і з далека приїхали на похорон покійної Василини, щоб віддати їй останню прислугу, на яку вона заслужила .

Похоронні служби відслужив Митрофорний прот. Дмитро Лучак.

Спи, дорога вуйно, вічним сном, а ми поки будемо жити, пам'ятатимемо тебе. Вічна їй пам'ять!

Галя Федорків.

На нев'янучий вінок у світлу пам'ять Василини Леськів (на журнал „Промінь") склали слідуючі: По 20.00 дол. — Василь і Марія Лобай. По 10.00 дол. — Галя Федорків, Мирослав Фербей, Анна Керільчук, добр. Ю. Лучак, п-во Репка, п-во Кубрак. По 8.00 дол. пані Текля Куриш. По 5.00 дол. П. Філья Кругляк, Параня Калет, Анна Павлюк, Лусі Чаглей, Віра Понич, Леся Івасюк, Параня Гаврилюк, Марія Сулима, Марія Нікіфорук, Луіза Феняк, Марія Козакевич, Н. Сенів, Оля Райчеба, Ольга Лукомська, В. Романчук, Анна Данелович, Мар'я Лазарук, Вікторія Криса, Софія Василишин, Докія Корпан, Катерина Самиця, Софія Гриник, Марія Косташ, Ольга Ганочко, п-во О. й П. Лисак, . Маяровська, Флоренц Романчук, Ольга Юсипчук, Ґеня Лопатка. По 2.00 дол. Анна Особа, Г. Ткачук, п-во Василь і Анна Леськів. По 1.00 дол. Ґеня Лопатка. Анна Скуба (дочка покійної) — 50.00 долярів. Разом 295.00 долярів.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ

Кладемо нев'янучий вінок на свіжу могилу, бл. п. дорогої добродійки Параскевії Мельник, бувшої мешканки в домі для старших „Дніпро', яка впокоїлася 29 липня 1986 року в лікарні в Едмонтоні, проживши 91 років.

В її світлу пам'ять засилаємо 50.00 долярів на журнал „Промінь", якого покійна читала й дуже цінила.

Похоронні служби відслужив в заступстві Протопресвітера Д. Лучака, Митрат Остап Фляк.

У вівторок 5-го серпня о годині 8-ій вечером в похоронному заведенні „Парк Меморіял" була відслужена панахида, в якій взяв участь хор катедральної громади Св. Івана. В середу 6-го серпня о годині 10 рано в катедралвному соборі св. Івана, була відслужена заупокійна Служба Божа. Почесну варту з прапором та свічками тримали членки відділу Союзу Українок.

Тіло покійної відправлено на вічний спочинок і поховано коло її мужа св. п. прот. Івана на цвинтарі св. Михаїла.

Відійшла у вічність бл. п. добродійка Параскевія, яка пережила тяжкі піонерські часи, а переживши їх включилася і була активною в церковно-громадському житті нашого українського суспільства.

Будучи дружиною душпастиря, вона була правою рукою й щирою помічницею о. прот. Іванові. Була довголітньою членкою Союзу Українок й понад все любила свою рідну Православну Церкву, була практикуючою членкою й до неї ходила поки її стало сил. Будучи лагідної вдачі, вона приєднала собі багато й приятелів.

Покійна Параскевія залишила в глибокому смутку сина Бориса з дружиною Євгенією, внука Тому, три сестри, чотири брати та іншу родину.

За труди й її примірне трудолюбиве життя, нехай милостивий Господь, душу покійної Параскевії, оселить там, де немає ні болю, ні журби ,ні зітхання, але щасливе життя в оселях, де праведні спочивають.

Хай буде покійній Вічна пам'ять! А родині висловлюємо щире співчуття.

За управу товариства старших „Дніпро"

Добр. Ольга Бойчук — заст. голови, **Леся Петрів** — секр.-скарбничка, і мешканці в домі для старших „Дніпро", Едмонтон, Альберта.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Членки Клюбу Старших при церкві свв. апп. Петра і Павла в Келовна, Б. К. складають нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Ґені Барабаш, яка упокоїлася 15-го серпня 1986 року, в її світлу пам'ять засилаємо 20.00 долярів на журнал „Промінь".

А. Воробець — голова.

— — —

У світлу і незабутню пам'ять моїх дорогих родичів бл. п. Лукина і Параскевії Стефанюк, батько Лукин упокоївся 3 квітня 1981 року, мама Параскевія упокоїлася 8 листопада 1983 року. Замість квітів складаємо 20.00 долярів на журнал „Промінь".

Дочка Анна Сумка, Едмонтон.

— — —

Цією дорогою складаю найщирішу подяку моїй дорогій приятельці Ганнусі Балан з Торонта, яка заопікувалася моїм хворим батьком, відвідувала його в лікрні і в останні дні його життя, заступала йому мене.

Мій батько Іван Ярмолюк уроджений у Львові 14 січня, 1900 року. Помер у Торонті 6 серпня, 1986 року.

Складаю на пресовий фонд „Променя" — 50.00 дол.

Софія Скрипник, Едмонтон.

На свіжу могилу бл. п. мами — Єлисавети Лаб'юк, яка упокоїлася 22 квітня 1986 року, засилаю пожертву на нев'янучий вінок у її світлу пам'ять. Дорогій Мамі сотвори Господи, вічную пам'ять!

Катерина Лаб'юк, Канора, Саск.

— — —

У другу річницю упокоєння мого дорогого і незабутнього мужа, батька і дідуся, бл. п. Александра Маяковського — відійшов у вічність 23 жовтня 1984 р., в його світлу пам'ять засилаю на журнал „Промінь" — 30.00 долярів.

Анна Маяковська з родиною, Едмонтон.

— — —

Замість китиці квітів на могилу моєї дорогої приятельки, бл. п. Анастасії Чумак, у її незабутню пам'ять складаю 40.00 дол. на журнал „Промінь". Нехай добра пам'ять про покійну Анастасію буде завжди між нами.

Галина Юськів і дочка М. Василів, Ст. Кетеринс, Онт.

— — —

Громада й одиниця

Де прокляття легкодушности бушує в сім'ї, там мусить бути хоч одна людина, що спаленіє з сорому за своїх та заговорить світлом в царстві совісти.

(Фиретер)

ВЖЕ МОЖНА НАБУТИ КНИЖКУ
„Півстоліття на громадсґкій ниві"

Є це двомовна, багато ілюстрована книга — Нарис Історії Союзу Українок Канади, що включає історію п'ятьох Провінційних Екзекутив, історію відділів Союзу.

Окремий розділ двомовної Історії Українського Музею Канади Союзу Українок Канади та історія чотирьох музейних філій.

Цей нарис історії опрацьовано й видано лише за 50-ліття, від 1926-1976 р.р.

Книжка в гарній мистецькій полотняній оправі, має 1034 сторінок друку. Ціна в продажі 40.00 долярів.

Для ощадження коштів пересилок купувати можна у місцевих відділів Союзу Українок, або замовляти в Централі Союзу Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 - 24th Street East,
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Овочі в нашій поживі

Споживання овочів є для здоров'я дуже пожиточне й потрібне. Однак не кожний овоч має ті самі відживчі складники. Тому треба споживати ті овочі, які найкраще відповідають даному організмові в залежності від їх складників. І так:

Сливка — треба її споживати в уміркованих дозах, бо інакше спричинює бігунку й забурення в кишках. Коли кишки є ослаблені, треба обирати шкурку, бо ділає подразнюючо.

Грушка — має багато вапна й впливає корисно на уклад костей. Легко розпускається в слині і ділає сильно мочогонню. Але належно непокусана є тяжкострава для жолудка і кишок, а при ослаблених нирках викликає забурення в мочових каналиках.

Банани — мають чотири рази більше білковини, ніж яблука, і два рази більше вуглеводів, ніж помаранчі, отже дуже поживні і допоручається їх споживати передусім малим дітям.

Цитрина — умірковано споживана чистить кров, розпускає квасові зложжя при ревматизмі і корисно впливає на відпорність організму, особливо проти дифтерії. Але лікування цитриною треба вести під наглядом лікаря.

БЛ. П.
МАРІЯ ПРИШЛЯКІВСЬКА
Монтреал

Ділимося з громадянством сумною вісткою, що наша мама і дружина Михаїла упокоїлася 10 травня 1986 року в лікарні Роял Вікторія в Монтреалі.

Марія Пришляківська, з дому Шуль, народжена 17 грудня 1902 року в селі Боршів, повіт Перемишель. До Канади приїхала в 1928 році, а прибувши зупинилася у Вінніпезі. По короткому часі переїхала до Монтреалу. Тут вона познайомилася зі своїм земляком Михайлом Пришляком. Їхнє вінчання було першим в новій церкві св. Софії в Монтреалі. У цій парафії православного собору св. Софії, стала Марія активною членкою на довгі роки.

Записалась Марія до жіночого товариства ім. Доньки України й була тут активною до кінця життя. При товаристві провадила бібліотеку, відвідувала хворих та була в заряді 7 років. Також належала до Братства Християнського Милосердя. Все підтримувала українські справи.

В Україні залишились діти сестри Павліни та Євдокії, а в Канаді залишила у смутку мужа Михайла, сестру Наталію Лучишин в Лашін, Кве., сина Богдана з дружиною Олександрою в Бурлінгтон, Онт., дочку Ірину з мужем Володимиром в Келгарі та чотири внуки: Івась, Андрій, Антін та Михайло.

Родина складає сердечну подяку о. Ігореві Куташові за його щиру допомогу, членкам жіночого товариства за їхню участь та усім присутнім на панахидах і похороні та поминках, за їхні сердечні співчуття, за вінки та за дари в пам'ять Марії на Собор, іконостас та фіндацію ім .Т. Шевченка.

Ірена Завадел.

БЛ. П. ДМИТРО СИВАК

В суботу, 14 червня 1986 р. упокоївся Дмитро Сивак на 59-му році життя. Дмитро народився 25 липня 1926 року в селі Бабаіка, Умань на Україні — син Степана й Ольги Сивак .

В 1943 році, із батьком, виїхав до Німеччини, де був до кінця війни в таборах. В 1947 році оженився із Фросиною Шевченко і того самого року переїхали до Бельгії. Там народився в них син Анатолій і в 1951 році, всі вони переїхали до Канади до Судборі. Почав він працювати для компанії І.Н.К.О. в 1952 році, де працював до 1985 року, коли відійшов на спочинок. Друга дитина, Олі, народилася 1953 року.

Покійний Дмитро залишив у смутку дружину Фросину, сина Анатолія, дочку добродійку Олю з мужем о. Володимиром Макаренком та онуків — Володимира, Григорія й Андрійка.

Похоронні відправи служив о. Ю. Гнатів з допомогою о. В. Макаренка.

Тіоносцями були: О. Макаренко (сват), І. Копач, Вол. Макаренко (внук), Б. Скобліковський, М. Іщенко та І. Шевченко.

Після похорону в парафіяльній залі св. Володимира, відбувся поминальний обід, який приготовили членки жіночого товариства С.У.К. ім. нк. Ольги. Син покійного, Анатолій ,склав щиру подяку отцям і присутнім за те, що приїхали улегшити смуток в час родинного горя.

Збірку на українську пресу провели поні О. Лисак і пані Л. Шевченко, яка принесла суму 242.00 дол., з того приділено 121.44 дол. на „Вісник" і 121.00 дол. на журнал „Промінь". Деякі присутні зложили пожертву на церкву в пам'ять спочилого.

Нехай Господь Бог оселить душу покійного в оселях праведних. Вічна йому пам'ять!

— — —

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У світлу й незабутню пам'ять мого дорогого мужа, тата, діда і прадіда бл. п. Стефана Боднарчука, який упокоївся 16 лютого 1959 року, змість квітів посилаю в його пам'ять 50.00 дол. на журнал „Промінь". Покійному вічна пам'ять!

Дружина **Анастасія Боднарчук-Гриців,** Саскатун, Саск.

— — —

Замість китиці квітів на могилу моєї дорогої приятельки, бл. п. Ольги Чумак, в її незабутню пам'ять складаю 40.00 дол. на журнал „Промінь". Хай добра пам'ять про покійну буде між нами назавжди.

Галина Юськів, Ст. Кетеринс, Онт.

— — —

Довкола дому

Стефанія Кульба

VEGETABLE SQUARES
(Hors D'oeuvres)

3 tablespoons olive oil
1 onion — chopped
2 small zucchini — sliced
1 large red pepper — cut into strips
3 medium-size potatoes, peeled cooked and sliced
8 pitted black olives, sliced
⅓ cup milk
8 eggs
½ teaspoon salt
¼ teaspoon white pepper
½ cup grated Parmesan cheese
2 tablespoon chopped parsley
Garnishes *

In a large skillet, heat olive oil and sauté onion for 5 minutes. Add zucchini and red pepper and sauté for 5 minutes or until soft. Stir in potatoes and olives. Cool. In a bowl, beat eggs with remaining ingredients.

Line a 9-inch square baking pan with foil. Heavily butter bottom and sides. Spoon in vegetable, spreading them in an even layer. Pour egg mixture evenly over top. Bake in a preheated moderate over 350° for 35 to 40 minutes or until puffed and golden brown. Remove from heat and cool 10 minutes.

To serve warm, use foil to lift from pan. Turn down sides of foil and cut mixture into 2-inch squares. To serve cold, chil in pan, then remove and cut. Garnish top of each square as desired.

* Suggested garnish: asparagus tips and pimiento strips: mushroom slices, white onion rings and parsley; small stuffed olives and parsley; pickle fan and black olive slices; cherry tomato slices topped with pumpkin seeds. Makes 16 1-inch squares.

ЛІНИВІ ВАРЕНИКИ
(LAZY VARENYKY)

1½ ф. сира
3 яєць
1 ложечка солі
2 горняток борошна (муки)

Втерти сир з яйцями, посолити, замісити з борошном і розкачати на пів пальця завгрубшки. Покроїти в смужки, а з них викроювати ромби. Кидати на кип'ячу воду і варити около 5 хвилин — аж поки не спливуть на верх. Відцідити і помастити маслом. Подавати зі квасною сметаною.

РИЖ ДО РОСОЛУ

1 горнятко рижу
2 горнятка води

Сполокати теплою водою риж й поставити варити. Коли закипить, відлляти воду, переполокати зимною водою. Додати ложку масла, соли і наляти гарячої води та варити під покришкою аж поки не зм'якне, вважати щоби не був за рідкий. Виложити до миски, залляти росолом й видавати.

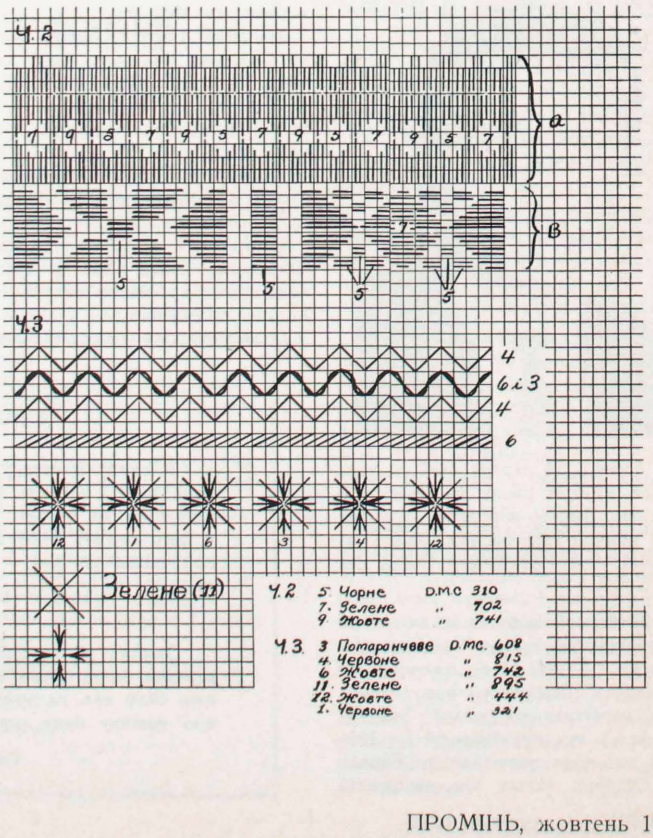

Програма Крайової Конференції Комітету Українок Канади під час XV-го Конґресу КУК 10 жовтня 1986 р., в готелі „Вестин"

ГАСЛО КОНФЕРЕНЦІЇ: „В світлі 1000-річчя Хрещення України, скріпім наші організаційні сили".

Порядок нарад:

9:00 - 10:00 год. рано — Реєстрація делегаток і гостей.

10:00 год. рано — Відкриття, покликання Президії, Молитва, відчитання й прийняття протоколу з попередньої Конференції.

— Привіти голів Централь складових організацій та відділів Комітету Українок Канади.

— ЗВІТИ: голови Крайової Управи Комітету Українок Канади, касирки, Контрольної Комісії і Верифікаційної Комісії.

— Дискусія над звітами.

12:00 год. — Полуденок.

1:30 - 4:30 — Панель до гасла Конференції.

Модераторка: д-р Тамара Волощук.

Тема 1. — Чому нам потрібні жіночі організації? — пані М. Підкович.

Тема 2. — Роля професіоналісток в українських жіночих організаціях — пані Марія Галькевич.

Тема 3. — Вплив і ціль українських жіночих організацій в українському громадському житті і в канадському суспільстві — пані О. Заверуха.

— Дискусія над темами.

— Внески, запити і побажання.

— Відчитання і прийняття резолюцій.

— Представлення нової Крайової Управи.

6:00 год. — Вечеря в готелі.

— Представлення нововибраної голови і її слово.

— Закінчення. Молитва.

— Спільна знимка.

Повідомлення

Провінційний З'їзд Союзу Українок Канади на Манітобу відбудеться у Вінніпезі у днях 8 і 9 листопада 1986 р. у приміщеннях Катедри Пресв. Тройці.

Манітобська Екзекутива Союзу Українок закликає відділи і членство приготовлятися, — щоб взяти активну участь у цьому З'їзді. Важливі справи чекають Вашої участи.

Провінційна Екзекутива Союзу Українок в Манітобі.

ПОВІДОМЛЯЄМО

про підвишку передплати „Променя"

Подаємо до відома нашим читачам-передплатникам, що з початком 1987 року, цебто — від 1-го січня, передплата журналу буде коштувати 15.00 долярів річно.

Причиною підвишки передплати є високі кошта видавання журналу.

Ми через останніх шість років не підвищували ціни, помимо того, друкарня за той час два рази піднесла ціну на друкування „Променя". Зросли ціни на папері, працівниках друкарні, високі оплати кліш і пошта. Рятувало нас членство своїми піжертвами і відділи та читачі. Так далі не можемо йти.

Проголошуємі підвишку завчасу. Ви можете заплатити Вашу передплату наперед по старій ціні тепер і до кінця грудня, одначе по Новім році, старе заборгування буде по новій ціні, наприклад, коли Ви завинили за рік 1986, то по Новім Році за цей довг Ви вже будете платити по новій ціні — 15.00 долярів.

Так само просимо пам'ятати, що кожна передплата має вплачуватися — РІК НАПЕРЕД. Дехто цього ніяк не може зрозуміти і з упімненням за минулий рік покривають лише довг і стають дальше післяплатниками.

Редакція і адміністрація „Променя".

ПОШТОВІ ЮВІЛЕЙНІ КАРТКИ

Централя Союзу Українок Канади, як ювілейний проєкт у 1000-ліття хрещення України видала поштові картки в трьох окремих видах: **свв. Володимир і Ольга;** окремо **святий Володимир** і третя картка **св. Ольга.**

Картки в гарних брунатно ясних і синіх кольорах. Ціна карток у продажі: св. Володимир і Ольга — $1.50, поодинокі — Володимира або Ольги по $1.00.

Замовляти в Централі Союзу Українок:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 - 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan S7K 0L1

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ .25
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	.10
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня народження Лесі Українки	2.00
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!" — Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	3.00
Програма для садочків, С. Маґус	3.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	3.00
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	1.00
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	10.00
50-річчя здобуття громадських прав укр. жінки, Г. Янішевська	.75
Статут Союзу Українок Канади	.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.00
Українські коляди, С. Яременко	.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	2.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	5.00
Я вернуся, О. Крамар	.50
Симон Петлюра, Український Вільний Університет	13.25
Ходить сон коло вікон, Рада Української Школи	2.00
На пошану Лесі Українки	8.00
Чверть століття (м'яка обкладинка), Н. Когуська	3.00
Чверть століття (тверда обкладинка), Н. Когуська	5.00
Дивись, слухай, говори, С. Василишин К1 і К2 —	2.50
К3	3.00
Золотий черевичок, Прот. С. П. Симчич	3.50
На пошану Лесі Українки (збірник), Б. Стебельський	8.00
Релігійні пісні для дітей й молоді, Петро Пауш	3.00
Канадіяна, Союз	12.00
Писанка, Головний Музей	7.00
Великдень, Ф. Пелех	7.00
Канадська Спадщина, О. Войценко	.50
Сувенір, наключник, зелений, червоний синій	.50
Українське вишиття — взори і стіби, Союз	12.00
Пісні мого серця, Дарія Могилянка	5.00
Думки летять на Україну, Дарія Могилянка	5.00
Як ваші діти ростуть — чому не подбати про добру денну опіку	.25
Прапори (нові)	25.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом (12)	2.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, кленовий листок	1.00
Смолоскип — відзнака Союзу Українок Канади	17.00
Срібні ложечки з смолоскипом	12.00
Грамоти — 25-ліття (1.50), 50-ліття (2.75), досягнення (2.00)	
Серветки (доз.) 12	1.25
Свята Православної Церкви — прот. д-р І. Стус	6.00

ДОДАЙТЕ 15% НА ОПЛАТУ ПОШТИ!
А 5% ПРОВІНЦІЙНИЙ ПОДАТОК!

ПИШІТЬ ДО:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

НОВІ КНИЖКИ

ЩОЙНО ВИЙШЛИ З ДРУКУ

НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Комплет у трьох томах.

ДВОМОВНЕ

Автори:

С. Стечишин — Постаті з історії України
Н. Когуська — Постаті з літератури
С. Єременко — Постаті з музики
В. Ревуцький — Про театральне мистецтво
І. Кейван — Образотворче мистецтво

Переклали на англійську мову:
Орися Прокопів і Леона Фарина Бриджес
Видав Союз Українок Канади з присвятою

100-ЛІТТЮ ЖІНОЧОГО РУХУ

Ціна всіх трьох томів з пересилкою $20.00.
Продається лише в комплеті 3 книжок.

Замовлення разом з грішми висилати на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1